

VIENYBĖ

Seniausios Amerikos Lietuvių laikraštis
Isteigtas vasario 10 d., 1886 metais
(Established February 10th, 1886).

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

VIENYBĖ

Amerikoje Metams: \$4.00
Kanadoje, Brazilijoje: \$1.50
PAVIENIS NUMERIS: 50 CENTAI

XLV METAI 193 Grand St. Tel.: Greenpoint 9-2427 Ketvirtad., GRUOD. (DEC.) 24, 1931 M., Brooklyn, N. Y. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office at Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879. No. 153

ATSTOVŲ RUMAI IR SENATAS RATIFIKAVO HOOVERIO MORATORIJŲ; TIRIA DEPRESIJOS PRIEŽASTIS

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų prezidento Hooverio moratoriumą, kuriuo Europos valstybių \$250,000,000 karo skolų mokėjimas atidedamas vieniems metams, gruodžio 22 d. J. V. Senatas ratifikavo 69 balsais prieš 12. Gruodžio 18 d. Kongreso Atstovų Rūmai tą patį moratoriumą ratifikavo 317 balsais prieš 100. Tokiu būdu Hooverio moratoriumas pilnai Kongreso ratifikuotas. Ta sąlyga, kad Vokietijos karo skolos kai kurioms Europos valstybėms irgi bus vieniems metams atidėtos.

Svarstant Senate moratoriumo klausimą, kai kurie Senatoriai labai priešinosi ir kritikavo Franciją, nurodinėjo, jog Francija negaudama karo skolų iš Vokietijos gali savo dalį Amerikai apmokėti be jokių sunkumų, tačiau tuo nieko nelaimėta.

Hooverio moratoriumu pasinaudoja Lietuva ir kitos Baltijos valstybės.

WASHINGTON. — Kai kurie Kongreso atstovai reikalauja, kad vyriausybė paskirtų atitinkamas komisijas tirti dabartinės ekonominės depresijos priežastis. Pirmiausiai siūloma daryti nuoseklius tyrimus Wall St., biržoje ir kitose finansinėse įstaigose. Nurodoma, kad depresija prasidėjo po baisios panikos New Yorko biržoje 1929 m.

EUROPOJE DIDELI ŠALČIAI IR GILIAI SNIEGO

LONDON. — Vėliausiu laiku Europoje siaučia dideli šalčiai. Veik visose valstybėse nuo Skandinavijos iki Viduržemio jūrų labai šalta ir giliai sniego. Paryžiuje, Berlyne ir kituose didesniuose miestuose kur yra daug bedarbių, keliolika žmonių sušalo. Visur prisimta tiek sniego, kad miestams sando po 3,000 — 5,000 darbininkų sniegą nuvalyti. Skandinavų ir Pabaltės valstybėse irgi labai daug sniego ir šalta. Ten siautė didelė sniego puga, kuri pridarė daugybę nuostolių. Lietuvoj smarkiai šąla ir iškrito daug sniego. Zemaitijoje ir pajury viesulos padarė daug nuostolių.

Daug sniego Anglijoj, ypač centralinėse valstybėse ir net Balkanuose ir Italijoje.

Iš Alabama kalėjimo Kalėdoms paleido 1,006 kalinių

MONTGOMERY, Ala. — Alabama valstijos gubernatoriui kaip Kalėdų dovaną kai kuriems kaliniams, paleido 1,006 kalinius Kalėdų šventėms. Dalis jų visai paliuosuoti už pavyzdinumą, o kita dalis paleista keturioms dienoms atostogų.

Daugelis kalinių paleista atostogoms ir iš kitų valstijų kalėjimų.

Jungt. Valstijos kol kas neduos Filipinams nepriklausomybės

WASHINGTON. — Filipinų salų gyventojai jau senai reikalauja nepriklausomybės. Tam iširti Jungt. Valstijų vyriausybė paskyrė specialę komisiją, kuri neseniai baigė savo tyrinėjimus. Karo ministras, kuris buvo minėto komisijos, dabar pareiškia, jog Filipinai dar nepribrendę savęs valdyti. Be to, esą Filipinai dabar ekonomiškai labai netvirti. Jis rekomenduos Kongresui, Filipinams nepriklausomybės neduoti.

SOVIETAI SKEPTISKI DEL NEPUOLIMO SUTARTIES SU LENKIJA

MASKVA. — Jau devyni metai kaip Lenkija nori su Sovietų Rusija sudaryti nepuolimo sutartį, tačiau kiekvieną kartą derybos nutruksta. Vėliausiu laiku Lenkai labai sten gėsi tokią sutartį sudaryti, tačiau Sovietai į tą žiuri labai skeptiškai ir nepasitikėjimu. Kai kurie Sovietų laikraščiai pamini ir apie kitas tarptautines sutartis, kurių lenkai nepildė, jie dėl to nemato jokios naudos ir iš nepuolimo sutarties su ja. Tuo tarpu Varšuvoje lenkai nepuolimo sutarties klausimą gyvai diskutuoja ir daro labai optimistiškas išvadas.

Nepuolimo sutartį verta sudaryti tik su tokia valstybe, kuri pildo savo duotą žodį.

PIETINĖSE VALSTIJOSE POTVYNAI DIDEJA

NEW ORLEANS. — Vėliausiu laiku potvyniai pietinėse valstijose vis plečiasi. Visos upės išsiliejo iš krantų. Kai kuriose vietose vanduo tiek pakilo, kad užliejo apie 300 mylių sausumos plotą. Nuo potvynio labiausiai nukentė Arkansas, Louisiana ir Missisipi valstijos.

Kritikuoja Francijos-Sovietų nepuolimo sutartį

PARIS. — Paryžiaus laikraščiuose pasirodė Francijos-Sovietų Rusijos nepuolimo sutarties pakto tekstas. Paktas turi kai kurių neįvykusių pakeitimų, tačiau veikia visą Francijos spauda sutartį labai kritikuoja. Ypač galingai kritikuojamas punktas, kuriame minima apie propagandą. Laikraščiai nurodo, kad Sovietams palikta laisvos rankos vartyti ir Francijoj savo komunistinę propagandą.

Jungt. Valstijų demokratų siūlyms Kongresui sumažinti valstybės biudžetą ateinančioms metams \$300,000,000. Biudžetas dabar siekia \$3,942,000,000.

KINAI PAREIŠKĖ RENGIANČI KARIAUT

NANKING, Kinija. — Kinijos nacionalistų vyriausybė Tautų Sąjungai pareiškė, jog jei japonai mėgins užimti Chinchow miestą Mandžurijoje, Kinija Japonijai paskelbsiantį karą. Esą Kinija žino, kad Japonija nori užimti Chinchow ir kontroliuoti visą Mandžuriją ir dėl to Kiniai ruošiasi karui, o ne taikai.

NELAIMĖ VATIKANE; ŽUVO ISTORINIŲ TURŲ

VATIKANAS. — Gruodžio 22 d. naktį staiga dėl nežinomo priežasties įgriuvo Vatikano bibliotekos namo sparnas, kuris buvo žinomas kaip Sistina Salė, pastatytas popiežiaus Sixtus V-tojo 1588 metais. Sparno stogas krisdamas pralaužė du aukštus, kartu sunaikindamas ir pagardindamas labai daug brangių ir senų knygų rinkinių ir labai didelės vertės dailės kūrinių, kurie Vatikane renkami šimtmečiais. Vatikano knygyne nelaimės metu buvo vienas studentas ir trys kiti žmonės, kurie visi buvė užgriauti. Nežiurint vėlavimo, pagalbon subėgo daug žmonių. Išimti užgriautus žmones buvo pašauti iš Romos ugniagesiai ir policija. Sakoma, kad tarp užmuštųjų yra ir vienas Romos advokatas, ku rias tuos laiku knygyne ieškojo knygų.

Nuostoliai dėl šios nelaimės bus milžiniški, nes, neabejojama, žuvo labai daug brangių dailės kūrinių ir senų knygų.

F. B. Kellogui sukako 75 metai amžiaus

ST. PAUL, Minn. — Buvęs prie prezidento Coolidge premjeru, F. B. Kellogas, kuris kar tu su Briandui sudarė žinomą Kellogo taikos paktą, gruodžio 22 d. sukako lygiai 75 metų amžiaus. Kellogas dar iki šiam laikui domisi užsienio ir vidaus politika.

MIRĖ 44 FUTBOLININKAI VIENU SEZONU

NEW YORK. — Šių metų futbolo sezonas buvo vienas skaudžiausių ir žiauriausių. Per visą sezoną viso nuo žaidimų mirė 44 futbolininkai ir apie 100 sužeista. Futbolo sporto mėgėjai bando rasti budus kitaip futbolo žaidimą sutvarkyti, kad nebutų taip pavojingas. Amerikiečiai paprastai kiekvieną žaislą žaidžia labai žiauriai. Sporte turėtų būti žiaurumas pašalintas, o ne keičiama žaidimo forma.

Varšavoje išbandant patalpytą kulkosvaidį kariuomenės dirbtuvėse pradėta šauti į dirbtuvės sieną. Kulkos perėjusios sieną, gatvėje vieną žmogų nušovė ir tris sužeidė.

Syrijoje rinkimų metu užmušta 20 žmonių.

DEPORTUOJA 491 SVEITIMTAUČIUS

NEW YORK. — Specialiu traukiniu iš vakarinių valstijų atgabenta į New Yorką 491 nepageidaujamas sveitimaus, kurie visi bus deportuojami į savo valstybes. Daugiausia deportuojami iš Vokietijos, Cecoslovakijos, Lenkijos, Italijos ir Francijos. Tarp deportuojamųjų yra ir septyni pamišėliai.

KINŲ VYRIAUSYBĖJE KRIZIS; JAPONAI KARIAUS

TOKYO. — Japonai praneša, kad jie jau galutinai pasirengę užimti kitas Mandžurijos dalis, tarp jų ir Chinchow miestą, del kurio Kinija grąsinio Japonijai paskelbti karą. Japonų kariuomenė Chinchow pulsi Kalėdų dieną. Japonų valdovė pranešė Washingtonui, jog tie, kurie mėgins Japonams kelti pastoti Mandžurijoje, bus sunaikinti. Čia, matoma, turima minty Kinų kontrapuolimus ar pasipriešinimus.

VOKIETIJOS SOCIALISTAI GINKLUOJASI KOVOT PRIES HITLERI

BERLIN. — Vokietijos socialistai ir kiti radikalai nuolat organizuoti savo pasekėjus į penkias kariškas vienetų, kurios bus apginkluotos kaip ir kariuomenė. Tos socialistų kariuomenės tikslas, jei bus reikalo, ginklu rankoje kovoti prieš Hitlerį; jei pasirodytų, kad jis gali pasiimti valdžią į savo rankas. Socialistai savo "karo" centrą įsteigė Berlyne ir, anot Berlyno laikraščiu, ruošiasi civiliam karui. Ateinančiais metais sausio mėnesį socialistai ruošiasi surengti savo "ginkluotų jėgų" demonstracijas, kuriomis vadovaus socialistų Reicho pirmininkas Loebe. Komunistai, neabejojama, socialistams pagelbės.

Fašistų, socialistų ir komunistų "debatų" lazdomis ir kedėmis

AMSTERDAM, Holandija. — Amsterdamė šiomis dienomis įvyko fašistų masmingas, kuriame kalbėjo Holandijos fašistų vadas Kempenaar. Paibaigus jam kalbėti fašistai pradėjo dainuoti vadinamą provokacinę fašistų dainą, kuriai socialistai ir komunistai atsakė "Internacionalu". Pagiedojo savo giesmes socialistai ir komunistai susitarę puolę fašistams. Įvyko laisva kova ir jos dalyviai pavartojo savo išejoms ginti ne tik lazdas, bet kedes ir kas po ranka papuošė. "Ideališka" kova baigėsi policijos įsikišimu. Keletas smarkuolių "idealistų" nugalėta ir ligoninė praskeltomis galvomis, o daugelis atsidūrė ten kur priklauso — už geležinių grotų.

Albany, tulas Roy Furness gavo 20 metų kalėjimo už spardymą savo tėvo iki mirties.

Mirė Mussolini brolis

ROMA. — Šiomis dienomis Italijoje mirė Italijos diktatoriaus brolis Arnoldo Mussolini. Jis sirgo širdies liga ir mirė Malano geležinkelio stoty. Arnoldas 46 metų amžiaus, redagavo Italijos fašistų partijos organą "Popolo d'Italia".

Italijoje drebėjo žemė

ROMA. — Florence provincijoje, Italijoje šiomis dienomis nežymiai drebėjo žemė. Nežiurint didelių šalčių, gyventojai bijodami, kad ant jų nesugriūtų namai, apleidė savo namus ir gyvena laukuose palapinėse. Nuo žemės drebėjimo visų didesnių namų sienos sutruko.

LAIVŲ KOMPANIJA DAVE \$30,000 KYŠI UŽ UOSTĄ

NEW YORK. — Teisėjas Samuel Seabury patyrė, kad North German Lloyd laivų linija, tikslu gauti naudotis uostu, sumokėjo New Yorko politikieriams \$50,000 už uosto nuomą, tačiau \$30,000 tų pinigų politikieriai pasidalino kyšiais.

J. V. Nusiginklavimo Delegacijai pirmininkaus Dawes

GENEVE. — Gauta žinių, jog Jungt. Valstijų nusiginklavimo delegacijai į šaukiamą vasario mėn 2 d. Nusiginklavimo Konferenciją, pirmininkaus J. V. Pasiuntinys Britanijai C. G. Dawes. Numatyta, kad Amerikos delegacijoj bus ir viena moteris.

Nori sulgyinti Jungt. Valstijų ir Canados valiutą

WASHINGTON. — Prezidentas Hooveris žada paskirti Canados finansinį ekspertą prie Amerikos J. V. Federalio Reservo tikslu rasti būdą sulgyinti ir stabilizuoti J. V. ir Canados valiutas. Canados valiuta dabar mažesnė negu J. V.

LENKAMS BOIKOTAS PRIEŠ ŽYDUS NESISEKA; LENKAI DEMORALIZUOJA VILNIAUS ŽYDUS; NERAMUMAI

Sveicarija uždraudė savo piliečiams tarnauti svetimos kariuomenėse

GENEVE, Sveicarija. — Sveicarijos vyriausybė išleido naują įstatymą, kuriuo draudžiama Sveicarijos piliečiams tarnauti svetimų valstybių kariuomenėse. Visi tarnavę svetur bus baudžiami kalėjimu iki vienu metų.

Neseniai sužeistas automobiliaus nelaimėje, Anglų diplomatas Winston Churchill jau žymiai sustiprėjo ir paleistas iš ligoninės. Jis dabar apsigyveno viešbuty.

EUROPA TURS PATI ISPRESTI SAVO FINANSINES PROBLEMAS

LONDON. — Amerikos J. V. Kongresui pasipriešinus karo skolų panaikinimui ir bykokiom nuolaidom Europai, Anglijos spauda pradėjo atvirai rašyti, kad dabar Europai noroms nenoroms teks pačiai išrišti savo finansines problemas ir atmokėti Amerikai visas skolas. Esą iš Amerikos jokios pagalbos nėra ko laukti. Anglai sako, kad Europos diplomatų tikisi, jog Jungt. Valst. įvyks koks stebuklingas valdžioj perversmas, kuris gali pakeisti Amerikos atsinešimą į Europą ir panaikins karo skolas. Anglų laikraščiai nurodo, kad tokia viltis — tuščia svajonė.

IRAKE KOVOS SU KURDAIS TEBEVYKSTA

BAGDAD, Irakas. — Kovos tarp Irako kariuomenės ir kurdų Irake tebevyksta. Vėliausiu laiku kurdai puolė keltą kaimų ir miestelių. Kovose su kariuomene užmušta apie 30 žmonių. Turkijos ir Irako vyriausybės susirupino. Turkijoj laikraščiams uždrausta ta apie įvykius Irake rašyti.

ANGLAS SIULO VOKIETIJOS PLANĄ NUSIGINKLUOTI

LONDON. — Kalbėdamas per radio, Anglų diplomatas Lord Cecil siulė pasauliui priimti Vokietijos nusiginkluotį planą, t. y. apriboti visų valstybių ginklus panašiai kaip dabar Vokietija apribota. Jis siulė sustabdyti tolimesnę povandeninių laivų ir karo lėktuvų statybą. Nusiginklavimo klausimui neturi būti daroma jokių išimčių, kurioms nors valstybėms, bet visi turi nusiginkluoti iki dabartinio Vokietijos laipsnio.

Jis dar pabrėžė, jog jei Nusiginklavimo Konferencijai ne pavyks atsiekti savo tikslo, tai netolimoj ateity galima laukti didelio karo.

Kino artistė Pola Negri jau sveiksta.

WARSAWA. — Boikotas prieš žydus prekybinius, kuri neseniai Lenkijoj paskelbė nacionalistai ir antisemitai, anot lenkų spaudos, tik dalinai pavykęs; didesnė dalis žmonių vis tebeperka savo prekes pas žydus. "New York Times" korespondento žiniomis, boikotas veikia visur nepavyko, išskiriant tik Vilnių, kur buklė labai įtempta.

Tas tuo labiau stebėtina, kad antisemitai ir nacionalistai lenkai savo organizacijų nutarimu pastatė veik prie kiekvienos krautuvės savo narų, kurie neleidžia krautuvėms krikščionių. Taip įvyko Poznanėje ir Vilniuje. Vilniaus visos tvoros ir gatvės iškabintos plakatais ir lapeliais, raginančiais gyventojus boikotuoti žydus. Žydų Vilniaus gatvėse labai mažai matosi, visi pasislėpė, bijo lenkų persekiojimo. Vilniuje padėtis labai įtempta dėl to, kad esą žydai užmušė du lenkų studentus, del to lenkai studentai nori atkeršyti. Keletas žydų studentų areštuota.

Rytų Galicijoje krautuvėse įvyko riaušių, keletas žmonių sužeista.

Lenkai Vilniuje kiek galėdami varo agitacijas prieš žydus, norėdami, kad žydai kraustytųsi iš Vilniaus, kur jų, kaip žinoma, yra daug. Po šitokių atsitikimų, žinoma, daugelis žydų išvažiuos, tačiau vargu lenkams ir endekams pavyks atsiekti savo tikslo. Vėliausiu laiku Vilniaus žydai parodė nepaprastą palankumą lietuviams.

SUOMIAI MOKSLEIVIUS ISNAUDOJA PROHIBICIJOS PROPAGANDAI

HELSINKI, Suomija. — Antiprohibicininkai vėliausiu laiku patyrė, jog prohibicijos skelbėjai Suomijoj pradėjo naudoti mokyklų vaikus propagandai už prohibiciją, juos pasamdo dalinti propagandinius lapelius ir tam panašiai. Antiprohibicininkai dabar del tokio pasielgimo protestuoja vyriausybei ir reikalauja, kad jauni vaikai nebutų išnaudojami tokioms dalykams. Vyriausybė žadėjo uždrausti.

Del Kalėdų švenčių "Vienybė" sekantis numeris išeis gruodžio 29 d. po Kalėdų.

AR JAU?
Tautietiški Ar jau pasiuntei \$4.00 už "Vienybę" sau sekantiems metams? Ar jau pasiuntei \$5.00 už sekantiems metams geriausią dovaną Lietuvoj, per metus "Vienybę"? Ar jau parėmei, pirkdamas kalėdinius pirkinius ir dovanas, pas lietuvių pirklių, besiskelbiančių "Vienybėje"?

Established 1886 Isteigė

V I E N Y B Ė

LITHUANIAN TRI-WEEKLY TRISKART PER SAVAITĖ

Published Leidžiamas

Tuesdays, Thursdays Antradieniais, Ketvirtadieniais
and Saturdays ir Šeštadieniais
at Brooklyn, N. Y. Brooklyne, N. Y.

Subscription Rates: Metinė Prenumerata:

In United States — \$4.00	Jungtinėse Valstijose — \$4.00
Canada — \$4.50	Kanadoje — \$4.50
Other Countries — \$5.00	Lietuvoje ir kitur — \$5.00

Advertising Rates on Application Apie skelbimus klauskit laikais

Lithuanian "Vientybe" Publishing Co.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
PHONE: GREENPOINT 9-2427

Kalėdos ir Mes

KALĖDU šventės mums daug ką primena: seną, daugumos tautų nuo IV šimtmečio visam krikščioniškam pasauliui švenčiamą kaip Kristaus gimimo šventę, dar gilesnę praeitį kaip stabmeldžių žiemos šventę, linksmybės laikotarpį, kai pas kurias tautas — jų moteryse meilės ir mirties klausimų šventę, žvaigždžių nakties dainų šventę, ir vėliausiai — praktiškojo gyvenimo reikalai mums labai žymiai primena, kaip metų pabaiga, ir paskatina ruoštis sekantiems metams.

Gilosios senovės romėnai ir graikai rudens galą ir žiemos pradžią minėdavo eile švenčių: brumaliai, nuo lapkr. 24 d. iki gruodžio 17 d., Dioniso garbei; saturnaliai, nuo gruod. 17 iki 23 d., Saturno garbei; votae nuo gruodžio 23 iki sausio 1 d., naujų metų sutikimo linksmos šventės, ir calendae, nuo sausio 1 d. iki 6 d., taip pat linksmos naujų metų sutikimo šventės. Sausio 1 d. išvakarėse jaunimas burė — dainomis, šokiais, lankėsi pas namų šeimininkus ir gavo dovanas. Tos šventės paskaitė. Krikščionybė pareikalavo adventinio susilaukymo ir linksmintis uždrausta. Iki VI amžiui beliko tik calendae šventė, kuri vėliau buvo švenčiama nuo gruodžio 25 d. iki sausio 6 d. Šios šventės esmė suėjo visų anų švenčių papročiai: vaisės, baliai, burimai ir kt. Kiti anų stabmeldžių švenčių papročiai perėjo į Naujų Metų šventės šventinimo budą.

Kai kurie senovės Kalėdų šventes vadindavo Julius šventės padaru. Ją ilgai germanai šventę. Gotai Kalėdas švedavo burtais ir linksmybėmis. Ypatingai tais burtais pasižymėdavo moterys iki net krikščionybę priėmus.

Viduramžių Kalėdos pasižymėdavo nakties metu sukurto lauzo, o aplink jį šokiais ir žvaigždžių dainomis. Jos pasižymėdavo Kudikėlio Jėzaus dovanomis.

Slavai Kalėdų šventes minėdavo kaukių linksmybėmis, pasakodami baisias senovės pasakas, burimų ateities.

Lietuvių Kalėdų šventės labai senai švenčiamos. Pats šventės pavadinimas kilęs iš senovės Romos Calendae. Kalėdojimas ir giminingas su senovės romėnų papročiu, taip pat linksmybės. Kučių naktis lietuviams ir šandie paslaptinga, šventa, ypatinga. Ugnis lietuvius Kučių naktį labai senas ir dabar tebepraktikuojamas paprotys. Senų dainų apie Kalėdas ir ugnį dabar dar senieji dainuoja. Ugnis, mokslininkų ištyrimais, rodanti lietuvių pasiilgimą saulės šviesos, gamtos, pavasario pasiilgimo troškimas. Šiuo atžvilgiu lietuviai su germanais būtu labai giminingi, nors lietuviai labai panašumo turi ir Skandinavų Kalėdų šventėms, ypatingai žalumynų kaišymu, ir Kalėdas tik su sniegu vaizduotis.

Dovanų paprotys naujas padaras. Ne kas kitas kaip dovanos yra ir senas, neatmenamas lietuvių paprotys kalėdoti ir gauti "kalėdaitį". Šis paprotys mūsų laikais tiek išsivystė, kad dabar veikia svarbiausią švenčių programos uždavinį. Šiandien dovanų daugiausiai vieni kitiems visam pasauliui dovanoja tai Kalėdų švenčių metu.

Metai slenka, su jais žmogus keičia savo pasaulėžiūrą, savo supratimą apie pasaulį, pasaulius ir tą Jėgą, kuri visame vyrauja.

Dabar, žmogus save neskaito vieninteliu svarbiu pasauliui tvariniu. Mokslo įrankiais jis įsitikino, kad jis yra tik viena labai nežymi dalelė paslaptingo pasaulių pasaulio. Jis suprato, kad pasaulyje nėra nieko didelio ir nieko mažo. Žmogus pirmiau manė, jog jis ir jo pasaulis yra viskas, tačiau dabar jis įsitikino, jog jis ir jo pasaulis yra tik viena nežymi kosmiška atoma.

Ivyko revoliucija, žmogus, kuris nelabai senai save vadino pasaulio valdonu, dabar prisipažįsta esąs tik kažkeno vergu — mažas bejėgis tvarinys, kuris turi kovoti už savo vietą pasaulyje, kaip visi kiti gamtos tvariniai.

Juo daugiau žmogus pradeda suprasti, kad jis yra tokiu menku, juo aiškiau jis mato reikalo norėti taikos, ramybės ir vieningumo. Tą kasmet mums primena ir Kalėdų šventės obalsis: "Taika ir ramybė geros valios žmonėms". Ta taika ir ramybė ypatingai reikalinga šiais laikais, kada mūsų pasaulyje dauguma žmonių kenčia nuo ekonominės suirutės, depresijos, valstybių negalavimų, pramonės ir prekybos susmukimo. Tokiais laikais pasaulio žmonės turi eiti ranka į ranką, nesileisti į desperacijas, bet šaltai, vieningai dirbti, siekti bendros harmonijos, bendro gerbuvio. Sunkioj gyvenimo valandoj laimingesnis turėtų priglauti ir paguosti nelaimingąjį, pakelti jame viltį, gražinti norą gyventi ir pažinti gyvenimą. Žmonių nusistatymai, jėgos ir jausmai neturi

KA ŠKOTIJOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS SAKO APIE TAUTININKUS IR NE-KATALIKUS

Skotijoje leidžiamas katalikų laikraštis "Išėivių Draugas" štai ką rašo apie Amerikos lietuvius:

Amerikos lietuviai yra aiškiai pasiskirstę į lietuvius katalikus ir į lietuvius nekatalikus. Nekatalikai savo tarpe labai susiskaldę. Jų yra socialistų, soc. bolševikų, pasileidusių tautininkų, nepriklausomų vienybininkų, be vienybės sandarininkų, buruotojų keleivininkų masonų ir kitokių. Tai vis žmonės, kurie dėl divorsų ir naujų ženybų išėjo iš Katalikų Bažnyčios ir, nuduodami didelius galvočius, sukurė pusrasčius sau pasekėjų burelius. Tie bureliai, dažnai vadinama srovelėmis, nieko rimta, kulturinga neišėję į išėivių gyvenimą. Jie neturi nei mokyklų, nei savo kultūrinių centrų. Džiaugiasi sulaukę 3,000 — 1,000 skaitytojų savo leidžiamam savitiraščiams; jie dvasioj nuskriausti, dažnai mažamoksliai.

Toliau laikraštis išėivis Amerikos katalikus, auksinėms spalvomis nupiešia jų darbų ir veikimą. Zinoma, iš katalikų laikraščio ko kito ir laukti negalima, tačiau vistiek reikia stebėtis, iš kur tie Amerikos katalikai'ga vo tokią daugybę 'pilnaraščių', o visi kiti turi tik pusrasčius... Faktas tas, kad tiek vieni, tiek kiti turi tuos pačius žmones, tą pačią Lietuvos liudį, tik skirtingas, kad vieni perdaug persisunkę fanatizmu, o kiti turi daugiau sveiko proto. Susiskaldymas parodo, kad žmonės turi ambicijų, nors tas, žinoma, kartais išėina ne į naudą, tik gyvumo įrodymas. Del laikraščių skaitytojų, tai tenka tik tiek pastebėti, kad "Išėivių Draugas" Britanijoje teturi tik apie 400 skaitytojų, o tuo tarpu Britanijoje yra apie 15,000 lietuvių. Pagaliau, aiškaus pasiskirstymo, išskiriant komunistus ir saujekus socialistų, bendrai tarp lietuvių nėra. Tie patys katalikai veikia visuomet dalyvauja tautininkų ir katalikų veikime. Savus perdaug girti, o kitus peikti neatrodo visai dženeltoniška ir krikščioniška. "Mylėk kitus, kaip pats save."

KADA ŽMOGUS SENAS?

Mothuselah mirė sulaukęs 969 metų; poetas Chatterton tik 18 metų.

Ką reiškia būti senu? Kiek sulaukę esame senį?

"Mano brolis Povilas 7 metų — nėra senas. Sesuo Onutė 21 metų. Ji irgi jauna, bet sulėgynus su Povilu, yra sena. Aš nerašysiu mano' metų. Sesuo Onutė mane vadina senmerge. Močiutė turėtų būti sena, nes jau turi 80 metų. Bet iš visų, Močiutė jauniausia. Ji žaidžia su Povilu. Nuolat lanko krautuves, bėpirdama šeimai daiktus. Močiutės veidas suraukšlėtas, bet vistiek toks linksmas. Akys truputį pabalusios, bet suprantančios. Ne! Močiutė nesena, net ir Povilas sako, kad Močiutė jauna." Tai jauno mintys apie senatvę!

Gal čia žmonės senumą skaito nuo sumažintų užpelno, nuo jėgų. Amerikos industrija atstumiama savo vyrus ir moteris, kuomet jie sulaukia 40 metų. Bet senumas netur nieko bendro su vaisingumu. Pasaulio puikiausius daiktus sumanė, taip sakant, seni žmonės. Giovanni Bellini, Michael Angelo, Sidney Cooper, nupiešė puikiausius paveikslus prieš pat mirdami. Titian piešė iki paskutinės dienos — sulaukęs 99 metų. Goethe, Voltaire, Anatole France, Frederick Hanson, Litte, van Ranke, turėjo tvėriamą energiją iki pat mirties.

Senumas? Gal mes visi nenkenčiame nesveikatos, sumažintų darbo jėgų, išsibaigimo gyvumo... Gal mus gązdina naturalis senumas su kuno permainingomis, bet kuomet kerta žmogų visokiomis ligomis ir užkrėtimams, tai kas kita. Eli Metchnikoff sako, kad kai kurias patologiskas permainas galima

buti taikomi vienu prieš kitus, bet visų vieningai prieš žmonijos negeroves, nelaimės ir priešus.

Tas liečia žmonių bendrai, liečia valstybes, tautas, draugoves, šeimas. Mums, Amerikos lietuviams turi rūpėti savo šeimynų, savo draugijų gyvenimas ir gerbuvis. Musų visų vienu ar kitu — tikslas tas pats — kulturinga lietuvių tauta, jai taika, ramybė ir gerbuvis, bet iki šiol to siekiame išsiblaškę, nevieningai; musų jėgos suskaldytos asmeniškumais, pavydu, neapykanta, ambicijomis. Pakeldami Kalėdų obalsį, atsiminkime, jog be taikos, negalime sulaukti vienybės, o taikos priešas tai pavydas, ambicija, gobšumas, pyktis ir saviėmė. Kada tuos taikos priešus galėsime iš savo tarpo pašalinti, tada pajėgsime vieningai ir atsivadusiai dirbti savo ir savo tautos labui, drauge taikai ir ramybei.

NELINKSMOS KALĖDOS...

—Linksmų Kalėdų, Juozeli. Ko taip sėdi susitraukęs? Matau, visai nesidžiaugi Tokių švenčių susilaukęs! Gal diedukas ko supyko— Nedavė tau dovanėlių? Gal gavai, tik nepatiko! Kad taip pilnas rupestėlių!

—Taip, aš liūdžiu, aimanuoju. Man ši metą ne Kalėdos: Metai laiko bedarbiauju.— Namuose—vien vargas, bėdos... Mokesčių turiu daugybę. Nežinau, kas reiks daryti: Laukiu, kada jo didybė Iš pastogės pradės vyti. Dovanų nesitikėju. Ir kitiems nedovanoju; Kiek dar likusių turėjau.— Veik visus jau sunaudojau. Maniau, Kalėdų Diedukas, Mes per kaminą man notą. Kad jau turi eit, Juozukas. Susirasti kitą butą...

KALĖDINĖ LIETUVIŲ POEZIJA

PIRMASIS SNIEGAS...

Pirmas sniegas žengia suolį. Taiso žiemai baltą guolį. O padangėje žvaigždutės,— Tartum deivių ten akutės! Žiba, mirksi ir vilioja, Į dausių platybes moja; Kartais vienos koketuoja, Linksma praeitį sapnuoja... Puola, kyla, nor' išmokti Sniegurėlės valsį šokti. Lyg šarmuotas rutų diegas, Dengia žemę pirmas sniegas. Baltos gunės, minkštos skraistės, Puošia, lyg kasom dievaitės Žemę; sniegas kristolinis, Žiemos rubas pirmutinis. Pasikeitęs peteliškėms, Lyg muza, mintims maniškėms; Šnara, kaip Valaknos šliko, Pilka žemę jom's apvilko... Man jauku, kaip snaigės krinta, Prieš pat dieną,—ryt's kaip švinta; Kyla svajos ir padanges, Ir širdis ten kilti rengias...

Ka Bi Kas. J. S. Galutis.

Kalėdinės Mintys.

Ir vėl Kalėdos! Kristaus Gimimo Diena! Kas supras jų gilesnę reikšmę? Ar tas, kuris save vadina krikščioniu? Abejoju. Kristaus dvasia triumfoja. Jo meilė liepsnoja žmonių širdyse. Kelias, Tiesa ir Gyvenimas! Nemaringi žodžiai! Jie gyvuos per amžius žmonijos atminties kambariuos. Bet keli supranta jų prasmę? Kristaus gyvenimas — signalinis žibincius nakties tamsumoj. Kristaus tiesa—mus siekis. Kristaus meilė—sielai penas. Laikas yra grandis bėgaliniame amžinybės rėtelyje. Taigi, Laikas yra kitas vardas Progai.

Proga padėti kitiems yra didžiausia proga gyvenime. Ir padėti proto tyrybės versmė... kiltos minties vilyčia, kuri perlenda per erdvę, tartum besamoningai—tai aukščiausias prietarnavimas. O. V. A.

MUSŲ DUOSNUMAS

"Aukokite Kalėdų Eglaitę, sušelpkite beturčius Lietuvos moksleivius!" Arba — "Gauta \$1.000 auka iš p. X. Dėku. Kas daugiau? Tautiečiai, nepamirškite savo pareigos!" Šitas skardingas šauksmas kartojamas kasmet "Vientybej", šaukia mus prie tokio labdaringumo: Ji atlieka savo pareigą, tam tikslui visai priderančiai.

Deja, Kur mūsų profesionalai, amatininkai ir biznieriiai su stambesnėmis aukomis? Pažvelgus į svetimausių spaudą, kad ir į musų amžiniųjų priešų—lenkų, ir palyginus jų duosnumą beturčiams moksleiviams, labai liudną įspudį daro.

Lenkai biznieriiai ir profesionalai aukoja po \$25.00, \$50 ir \$100. Rodos, jiems ir apsimoka stambesnė auka beturčiams moksleiviams paskirti, nes jų laikraščiai, ne vien padėjo, bet aprašo biznierių pilną stovį vaizboje. Talpina paveikslus ir parodo adresus: aprašo, kaip sėkmingai biznį veda, ir pataria, kad tas yra pilnai vertas paramos nuo savųjų. Žodžiu, tiesiog siūnčia—savas pas sava.

Toks duosnumas Kalėdų Eglaitę, ir toks skelbimas aukautojų biznio ar profesijos, pilnai visiems ganėtinai. Iš šito, beturčiai moksleiviai yra ne vien šelpiami materialiskai, bet sykiu ir dvasiskai, nes mato ir jaučia brolišką meilę, solidariskumą bei savo tautiečių duosnumą. Žodžiu, jaunuoliai išmoksta gerbt bei mylėt savuosius.

Vienas sakys, kad lenkai geriau stovi materialiskai, negu lietuviai. Tas netiesa. Paminkite nuosimti geriau pasiturinčių iš abelonų gyventojų skaitlinės, tai surasite lietuvių didesnę nuosimtį užsigyvenusių, negu lenkų. Atleiskite man, broliai lietuviai, už mano atvirą išsitarimą—mes kietasirdžiai... Gal mes nesurpantame savo šventos pareigos—šelpit beturčius Lietuvos moksleivius? J. S.

KRISTUS...

Iš Begalybės... Ir Amžinybės... Ir Aukštinybės Atėjo Kudikis. Prakarty gulėjo... Kur likimas Jo Jį užvardijo Meilės Valdono. Didybės Kudikis! Mokina mus širdys, Kad taptum... kaip ir Jis, Žmonijos švietėjas. Gydo Jis sergančius... Trauko vargų pančius... Veda nuludusius Į šalį ramybės. Gili, kaip Begalybė, Plati, kaip Amžinybė, Ir didi, kaip Didybė Yr' Tavo Esysbė! Tu esi Gyvenimas, Kelias, Tiesa, Džiaugsmas; Meilė, mylėjimas Ir Tobulybė! Omnia Vincit Amor.

Kanklėmis Kankliuokim...

Kanklėmis kankliuokim Del Sūnaus Tvėrėjo, Jam giesmes giedokim, Kad Jis čion atėjo... Gimė Jis Judėjoj Džiaugsmui del varguolių, Siaučiant šalcūi, vėjui: Tampa musų broliu... Kad mylėt kiekvieną, Kad ne kalavijai Džiaugsmą duos šiandieną,— Laimė teiks žmonijai... Artimui,—kaip broliui, Reik pasiaukoti; Paneigtam varguoliui Širdį atiduoti... Tad pagerbkim Kristų Gimusį šiandieną, Kad Jis mus priimtų Danguje kiekvieną! K. V.

VIENA SENIAUSIŲ LIETUVIŲ KALĖDINĖ DAINUTĖ

Už girių girių Ugnelė degė, Eit, Kalėda, Kalėda! Pas tą ugnelę Broliai žirgus ganė, Eit, Kalėda, Kalėda!

Kalėdų Šviesa

RAŠO — OMNIA VINCIT AMOR

ŽIEMOS saulėgrįžio aušra. Šviesos nešėdai pietryčiuose gena nakties armiją ir pasakoja apie prisikeliantį Dienos Valdoną. Debesys skirstosi ir nyksta. Diena švinta ir svaido ilgiausius metų šešėlius. Medžiai apnuoginti; žemės sultys išdžiuvusios; ir šalnos vielyčios skverbiasi kiurai per nevaisingą žemę, dyklauki.

Vakaras. Debesys permairno dangų į švininę baziliką. Vėjai vaitoja — tyliai gieda laidotuvų giesmę. Mažytėlė erdvė, viršų žiemos vakarų žemės linijos, kelias žilas dangus, it nuo pagrindo. Maštas daugaus karalius, ugniamušis apvilktas purvinais rubais, puola — skęsta į drebančią erdvę anapus klonies, besitiesiančios perdėm tolimos kalvos. Dažai pragaista — užsivožia šviniškos debesys. Vėjai nugulyta. Zemė ataušta. Viskas apsupta liudiesio rubais.

Pereitų metų tragedija sulošta. Užbaigta. Žmogus daivosi. Toj tragedijoj jis mato gyvenimo tragedijos simbolį ir savo paties pavieklą. Jis mato besistėgimą, darbo nenaudingumą begaliniam gyvybės ir mirties rate.

Liudysys jį griuva, apsupa. Jei jis galėtų džiaugsmu palaidotų metų svarumą ir keliautų į ramaus miego neatbundančią užmirtį.

Bet jis negali. Grasminga pražutis, žmonių šauksmas perlaūžia liudnąją tamšą. Ir jis girdi. Sukyla žmogaus silpnybės: pražuvę tikėjimai, sulaužyti draugiškumai, nedėkingumas, veidmainybė, apgavystė, — viskas tampa regimu.

Tokiems dalykams — blogoms ypatybėms — nėra vietos jo širdy. Jis jaučia pasaulio liudėsį, sielgraužą skausme ir mardėjime; ir su gellančia žmogaus širdimi dreba.

Žmogus pats savy girdi žmogaus šauksmą galybei matyti, girdėti, kalbėti.

Praeities ir ateities gyvastis girdi viduj jo balša: ir abi gyvybės kalba tyloj.

Saulės takas simbolizuoja žmogaus gyvenimą: taip, tikrai jis žino, kad saulė pakils — ar dangus būtų giedrus ar apsiniaukęs, — kaip kad jis žino, kad saulė nupuls į tamsybę.

Žmogus kyla; žmogus puola. Žmogus puola; žmogus vėl kyla. Ši veikmė tęsiasi per nesuskaitomus a e o n u s ir gal taip tęsis per nežinomus aeonus ateity.

Žmogaus visas gyvenimas — tikrai vėjo kveptelėjimas, subliksnojimas valandoj. Žmogus — tai šviesos ruožas, įgyvendintas kune, aprengtas rubais, — jis keliasis ir puola; ir per kelis momentus lošia scenoj; pagaliau, dreba... subyra... pražišta... ir neberėgimas.

Jis ateina — jis nežino iš kur. Jie nueina — kur? Ar žmogus yra gimęs verkči, juoktis, linksminintis, kentėti ir vargti? Mylėti tikrai del to, kad turės mirti? Ar žmogaus likimas visuomet bus mirtis?

Gamtos įstatymai visiems tolygūs. Žolės lapelio augimas turi metodą. Bet žolės lapelis tėra tikrai lapelis.

Žmogus yra žmogus. Žolės lapelis tarpsta, bujoja ir nuvysta. Jis ne klausia — saulės karščio nė šalnos.

Žmogus klausinėja, kuomet jis kenčia, myli ir miršta. Jei jis negaus atsakymo — kamgi klausinėti?

Žmogus ištisus amžius klausinėjo. Iki šiol žmogus dar nesulaukė didesnio atsakymo, negu žolės lapelio šlamėjimas.

Gamta žmogui duoda kilti; pagaliau, ji verčia prasikalsti, papildyti skriaudas, už kurias jis vargu ir mirtimi atlygina. Ar maloni gamta nuolat gundys ir arđys — žudys?

Mokytojai kalba apie gerą ir blogą, apie teisingą ir neteisingą. Bet kas geras? kas blogas? Kas teisingas, kas neteisingas? Kas žino?

Šiame įstatymų pasauly turis rasti išimtis. Ar klausinėjas žmogus visada liks negavęs atsakymo? Jei visko galas — mirtis, tai kam šis gyvenimo džiaugsmas ir agonija? Jei mirtis užbaigia žmogui viską, — kaip ir kada jis pažins savo nemirtingumą?

Ir vėl tylia. Kuomet prietema gilinasi, sniegulės kranta, iš debesų, ir apdengia sušalusius laukus ir slepia saulės kapą vakaruose. Jos slepia žemės nuogumą ir saugoja jos ateities gyvybę. Ir iš tylos ateina atsiliepiamas; žmogaus klausimus.

O, nelaiminga žeme! O, varginga žeme! Pa-

silinksminimo žaimų name ir aplaistyta krauju nesuskaitomų nuodėmių teatre!

O, vargingas, nelaimingas žmogau! Žaimų lošėjau! Tverėjau rolių, kurias tu išpildai!... Kitas metas praėjo ir dar kitas ateina. Kas miršta? Kas gyvena? Kas juokiasi? Kas verkia? Kas lošia? Kas pralošia? Kas pralošė tik ką pasibaigusiame akte? Kokios buvo rolės?

Ziaurus tironas ir nelaimingas, prislėgtas, šventas ir nusidėjęs, atbukėlis ir protuolis — jų roles tu loši. Rubai, kuriuos tu dėvi, keičiasi su besimainančiomis scenomis kiekviename sekancijame gyvenimo vienvalinio spektaklio akte. Betgi tu lieki tas pat aktorius; tiktai keletas telišia gerai ir vos keli težino savo roles. Tu turi lošti — lošti nuolat — ligtol, nelaimingas lošėjau, pasislėpęs nuo savęs ir kitų savo roles rubuose, kol atmokėsi ir gausi užmokestį už kiekvieną savo rolę, kurias tu atlošei; tu turi lošti, kol atitarnausi savo laiką ir igysi laisvę — išsiliosuosio lošimo.

Vargingas žmogau! Perkarštas ar nepaklusnus lošėjau! Esi nelaimingas del to, kad nežinai savo rolės; kad nesimokėi tikros savo rolės. Ir nežinodamas savo rolės — lieki atskirtas nuo jų.

Žmogus pasakoja pasauliui, jog jis ieško teisybės. Bet jis laikosi prie neteisybės; ir nesišalina jos.

Žmogus balsiai šaukia šviesos. Bet purtosi, traukiasi atgal, kuomet šviesa ateina išvesti jį iš tamsybės. Žmogus užmerkia savo akis ir šaukia: negaliu matyti!

Kada žmogus praregės ir leis daiktams ateiti į šviesą, tuomet šviesa parodyš jam gerą ir blogą. Kas jam, ką jis turi daryti, kas geras, teisingas, geriausias. Kas jam blogas, neteisingas, niekiausias. Tai turi būti, kad buti. Kas turi buti — tegul buna.

Tas, kur nori matyti, — matys. Jis supras. Jo šviesa parodyš jam: "Ne," "Tegul nebuna." "Tai negeriausias". Kada tamsy "ne" ir žinos "taip" — jo šviesa gali nebūti matoma, bet ji nušvieš daiktus koki jie yra. Kelias aiškus, kuomet žmogus nori matyt šviesą — ir ja sekti.

Žmogus yra aklas, kurčias ir nebylys. Betgi, jis nori matyti ir girdėti ir kalbėti. Ir jis matys, girdės, kalbės.

Žmogus aklas del to, kad bijo šviesos; ir bijodamas šviesos, žiuri į tamsybę.

Jis kurčias del to, kad klausos savo pajautimų; ir besiklausydamas jų — jis lavina savo ausų nesandarą.

Jis nebylys del to, kad aklas ir kurčias. Jis kalba apie vaidylas ir disharmonijas ir lieka neaiškiu.

Visi daiktai pasirodo kokiais jie yra vienam, kurs gali matyti. Neregys žmogus negali atskirti panašumo nuo realio. Visi daiktai apšaukia savo ypatybes ir vardus tiktai tam, kurs girdi; kurčias negali atskirti garsų.

Žmogus išmokas matyti, jei žiurės į šviesą; jis girdės, — jei tikrai klausysis; jie igys galybę aiškiai kalbėti, kuomet matys ir girdės.

Kada žmogus matys, girdės ir kalbės su galybės naudingumu, — jo šviesa nebeapaliaus jam šviesti.

Ir tiktai tada jis pažins savo nemarybę!

Parašė — WILLIAM J. LOCKE

Kalėdinė Paspaptis

Vertė VYTAUTAS

TRYS pasauly pagarsėję ir garbės įsigiję vyrai netikėtai susitiko Londone ties knygų krautuvėle Paddingtono stoty. Kaip dauguma pasaulio įžymiųjų, jie vienas kitą pažinojo ir todėl maloniai pasisveikino.

Angus McCurdie, įžymusai fizikas, savo juodus antakius suraukęs, į kitus tarė:

— Važiuoju į Cornwall kraštą, į kokią tai Dievo apieštą vietą vardu Trehenna.

— Nuostabu! ir aš ten važiuoju, — užklausė stentelėjo profesorius Biggleswade. Tai buvo mažas, savęs neprižiūrįs žmogelis, nežiojās akinius, reta, apyžile barzdele ir silpnu, griežiančiu balsu. Jis daugiau apie senovės Asyrus žinojo, negu by kuris kitas žmogus pasauly. Koks tai juokdarys studentas sykj net pareiškę, profesorius veidas esās labiau panašus į senovės Babylonų kykraštį, negu žmogaus veidą...

— Ar ne pas ponus Deverill į jų Foulis Castle dvarą? — Angus paklausė.

— Taip, — patvirtino profesorius.

— Tai tikrai nuostabu, — trečias vyras kalbon įsikiso, — nes ir aš pas ponus Deverill važiuoju.

Tai buvo įžymusai politikos veikėjas ir valstybės vyras Lordas Byrne. Apie jo vienišio gyvenimą tolose Anglijos imperijos kolonijose žmonėse vaikščiojo daugybė pasakojimų. Į pasaulį jis žiūrėjo nuvargusiomis, pilkomis akimis. Net nulinkę, pražilę usai, ir tie išrodę gyvenimu pailšę ir veidą traukė į gilius raukšles. Jis rukė ilgą, juodą cigarą.

— Jei taip, keliaukime visi drauge, — ponas Angus, nors ir ne visai nuoširdžiai, pasiūlė.

Lordas Byrne mandagiai atsiliepė:

— Turiu sau vienas ištisą kupę vagonė. Geležinkelio kompanija visada maloni tą parupinti. Tad, man butų labai malonu, jei sutiktumėte su manim pasidalinti.

Pasiulymas priimtas, ir visi pradėjo irtis per žmonėmis užsikimšusią stotį, sėsti į didįjį, greitąjį traukinį. Tulas krovinius apskrovęs nešikas, bandydamas per minią prasigrusti, nevyčiomis stuktelėjo ponui Angus į petį. Šis piktokai petį pasikasė.

— Štai, visa šalis paversta meškų landyne vien del kokių tai kalėdinųjų prietarų, kuriems jau niekas netiki. Tai tikrai civilizacijos keistenybė; Tik pasižiūrėkite į tą kvailių spustį, kuri kažkur, it laukinių kaimenė, skuba vien del to, kad Kalėdos! — ponas Angus porijo.

— Bet man regis, — Lordas Byrne tarė, — kad ir pats p. McCurdie kažkur keliaujate?

— Tiesa, bet kuriems galams tai darau, nežinau supravimo neturiu, — atsakė Angus.

— Ir kelionė bus biauri, — jis valandėlę palukėjęs, tarė, kai traukinys išlėto ritosi iš stoties lauk. — Viskas sniegu apdengta, o kiek žinau, mums reikės dusyk traukinius keisti ir dar dvidešimtis penkias mylias automobilu trankytis.

Šio mokslininko veidas ir taip buvo it titnagas, kietas ir šaltas, bet šryt, šalia to, jis dar buvo nekokiam upe. Pajutęs, kad kelionės draugai jam linkę pritarti, jis toliau skundėsi.

Vien, kad Kalėdos atėjo, aš buvau priverstas užrakinti savo laboratoriją, suteikti mano jauniems kvailiukams pagalbininkams atostogų ir tai — pačiam vidury svarbių eksperimentų!

Profesorius Biggleswade, kuris tik per rukur girdėjo ir iš aukšto su panieka žiūrėjo į tokius naujosios fizikos mokslo žaislus, kaip radium, thorium, ar helium ir argon (McCurdie kaip tik šioje radiologijos srity ir buvo pagarsėjęs), šiek tiek pajukiančiai tarė:

— Jei tie eksperimentai jau buvo toki svarbūs, kodėl neužsitrakinai sau pats vienas ir jų nebaigė?

— Žmogau! — per sėdynę persilenkęs ir keistu balsu McCurdie suriko: — Ar žinai, kad šimtą sterlingo svarų duociau, jei galėčiau į tą klausimą atsakyti?

— Ką sakai? — sujudęs profesorius paklausė.

— Tikrai, — Angus patvirtino. — Aš noriu žinoti, kam aš, štai, sitam prakeiktam traukiny sėdžiu ir važiuoju svečiuotis pas kokią tai susuktomis galvomis šviesponių porą, kurią vos tepažįstu, kuomet mano tikruoju širdies noru yra verčiau buti namie ir stumti mokslo pažangą pirmyn.

— Aš tų ponų visai nepažįstu, — profesorius Biggleswade prisipažino.

Dabar atėjo eilė ponui Angus nustepti.

— Tai kam pas juos važiuoji Kalėdų praleisti?

— Mat, sykj parašiau kritiką pono Deverill nerimuotoms eilėms parašytai tragedijai apie Asyrų karaliaus Senacheribo mirtį. Istorijos atžvilgiu veikalas buvo vaikiškas. Tą savo straipsnyje aš ir pabrėžiau. Gavau iš jo laišką, kuriame taisinosi, nėsas archeologas, bet poetas. Aš atsakiau, kad tos dienos, kada poetai bebaimės galėdavo biauariai istoriją klastuoti, jau praėjo. Jis man koku tai tuščiu pasiteisinimu atrasė ir mūsų susirašinėjimas pasibaigė jo užkviatumu pas save Kalėdas praleisti, o mano sutikimu.

McCurdie paklausė, kodėl profesorius neatsisakę. Šis, veidą dar labiau į kykraštį panašų susukęs, nors priezasties ir nežinojo, tačiau, drąsiai bandė ją pareikšti.

— Jaučiau pareigą, — sako. — Tą begėdį ignorantą ko nors tikro apie karalių Senacheribą pamokyti. Be to, esu nevedęs vienišius ir Kalėdas (kad jos beteklos ir duoda tik

erzinancio nesmagumo, pilnai nuomone su Tamsta sutinku) verčiau tarp nepažįstamų praleisti sutinku, negu pas savo vedusias seseris su jų skaitlingomis ir nervus gadinančiomis šeimomis.

Angus McCurdie, tas kietas ir metalinis radio-veiklumo apaštalas, valandėlę žiūrėjo per vagono langą į pilkus, šalnos nukandžiotus laukus. Paskui tarė:

(Tęsinys 4-tam pusl.).

Remkite Kalėdinę Moksliečių Eglaitę!

SIUNTIMAS PINIGŲ Į UŽSIENĮ DEL NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ

MANUFACTURERS TRUST COMPANY pasirengus savo kostumerių siunčiamus pinigų siųsti į užsienius Naujiems Metams paštu, kabeliu ar radio. Pinigai bus išmokėti Amerikos doleriais ar, jei Jūs norėsite, tos valstybės pinigais, į kurią siunčiama.

Mes persiunčiam pinigų visur, net į mažus miestelius tolimiausiose pasaulio šalyse. Musų pasauliniai bankiniai ryšiai mums leidžia persiųsti pinigų pigiausiai, greičiausiai budu ir geru patarnavimu.

Manufacturers Trust Company

Lietuviškai Sukalbama
Šiuose Skirtyuose:

60 Graham Avenue 4901—13th Avenue
Brooklyn, N. Y. New York

Narys New York Clearing House Association
Narys Federal Reserve System

Didžiausia Lietuvių Duonkepėkla S. Valtijose

PIVARUNAI BROLIAI

kepa duoną per virš 23 m. Jie vartoja geriausius ruginius ir kvietinius miltus, tai jų ir duona yra sveika ir stiprinanti žmogaus sveikatai. Tą liudija patys jų klientai, kurie per ilgus metus valgo PIVARUNŲ BROLIŲ kepamą duoną. Yra sveiki ir stiprūs. Kviečiame ir jus stoti į jų eiles. Reikalaukite Pivarunų brolių kepamos duonos šiose vietose:

1432 Juniata St., Pittsburgh, Pa. — Tel. Cedar 7009
678 No. Riverside St., Waterbury, Conn.
1926 Peoria Rd., Springfield, Ill. — Tel. Main 5568

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisnuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey Valtijos

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atinkamiausias ir už prieinamą kainą Nuludimo valandoje. prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2ND STREET
Philadelphia, Pa.

Telefonai: Bell — Oregon 5136
Keytone — Main 1417

Bell Phone: Poplar 7545

A. F. STANKUS

Graborius-Undertaker

Išbalzmuoja ir laidos nemirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuludimo valandoje laukite pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuo geriausioje vietoje ir už žemą kainą.

1023 MT. VERNON ST.
Philadelphia, Pa.

KALEDINĖ

TARKA

- KO KAS NORI GAUT KALEDOMS -

Zenocius

Ką gi man atneš Kalėdos?
Mano galvai visos bėdos:
Pati, vaikai—kas sau traukia,
Jie visi iš manęs laukia!
Perka ką tiktai užmato—
Mano kešenės iškrato;
Darbo ieškau ir negaunu—
Sau nuo plikės plaukus raunu!

Senas Diedas

Noriu gauti aš pypkelę,
Gero tabako saujelę,
Ir trejonkės dar dėžutę,
Dusyk varytos bonkutę.
Nuobodumui apsiginti,
Pilvo skausmus nuraminti,
Minkštoj kedėj atsidusti.
Pypkę traukiant, dumus pusti...

Mažas vaikas

Noliu gauti aš alkiuką,
Labai glažų tlaukiniuką,
Cekoledinį zuikutį,
Iš laiklodej mazučių.
Jei diedukas nemeluotų,
Viską, ką zadėjo duotų.
Tėtį, mamą aš mylėčiau,
Eit mokyklon netingėčiau.

Biznietius

Aš nenoriu dovanėlių,
Man tik reikia pinigėlių,
Jūs nuo manęs viską pirkit,
Patys savęs neužmirškit.
Tuomet busiu aš laimingas,
Ir Kalėdomis dėkingas,
Jūs turėsite daiktukų,
Pas mane bus dolerinkų.

Senbernis

Noriu tokią gaut pantiaką,
Apie kurią žmonės šneka,
Kad nuo padų iki kelnių,
Privartyta dolerinių.
Tokią senmergę jei rasčiau,
Po Kalėdų — apsviesčiau.
Tad, senatvėj nelidėčiau,
Kitaip aš gyvent pradėčiau!

Jauna mergina

Noriu gaut daug kvėpalėlių,
Pudros, dažų del lupelį,
Kuo daugiausiai jų naudociau,
Grazūmu visus viliočiau.
Kvėpalėliais prisitraukti,
Raudonumu sužavėti,
Tad nors mylės ir apkabins,
Man raudonumo nenutrina.

Hi-hi Ku-ku.

MELAGIAI...

Daugel sviete yr' melagių,
Tik meluoja jie slapta,
Bet yra tokių melagių,
Kad meluoja atvirai!

Dvi svarbiausios melagystės.
Ką mes žinome tikrai —
Garnys ir Kalėdų Diedas,
Kuriems tiki tik vaikai!

Vaikas klausia pas tėvelį,
"Ką Kalėdoms man nupirksi?"
"Cit, vaikeli, buk tik geras,
"Visko prie eglutės rasi."

Kalėdų Diedas gerai žino,
Kur yra gerų vaikų,
Jis įlindęs pro kamina,
Palieka jiems daug žaislų.

"Bet, tėveli, aš bijausi,
Kad jis gali greit paklysi,
Aš noriu didelį bugną,
Kaip gi jis galės įjisti?"

Vaikas klausia motinėles,
"Kodėl aš tik venturys?"
"Cit, vaikeli, buk tik geras,
Atneš kitą tau garnys."

"Bet aš noriu gaut broliuką,
Tu, mamyt, jam pasakyk,
Tegul nenėša mergaitę,
Tik berniuko paprašyk..."

Lietuvis Popo Barzdaskutis

KALEDŲ SKAITYTMELIS

Rašo Vladas Priemenaitis.

ULI veikėjai Philadelphiaj dideli, karšti vysk. P. Bučio gerbėjai, vėliausiu laiku jam pagerbti išleido atvirukus su jo atvaizdu ir eilutėmis apie jį, ir jas dabar įvairiai platina: parduoda, o kam stoka, del nedarbo centų, jei tik nori, ir veltui duoda. Įgijęs keliolika tų atvirukų, aš anadien vieną padaviau tulam eks-knygnešiu, gerb. seneliui Juozui Gižėčiui. Jis pažvelgęs į vyskupą Bučio atvaizdą, pradėjo juoktis. Man kaip tai pasidarė nemalonu; pamaniau, kad jis juokiasi iš vyskupo Bučio. Tat tariu: "Tėvuk, jei jūs juokiatės iš vysk. Bučio, tai kartu ir iš tų, kurie išleido tuos atvirukus, ir iš tų, kurie juos platina. To, man regis, jūs neturėtumėt daryti." "Ne! atsakė jis, mane tik ima juokas prisiminus, kaip aš kartą skutau barzdą rusų žandarui ir... popui, ir vėliau gavęs nuo, tada dar kunigo Bučio, karčių pipirų... patapau naudingui Lietuvai žmogum — knygnešiu." "Na, sakau, dieduk, papasakokite, kaip tai įvyko, kad net rusų popui barzdą skutote. Tai tikrai įdomus įvykis!"

— Matai, vaike, — jis juokdamasis pradėjo pasakoti, — jaunatvėje buvau "kontrabansčiku," nešiodavau slapta iš Prūsų spiritą. Ir kartą, Kučių vakare, man prisėjo buti pas vieną turtingą ukininką, kuriam šventėms atnešiau apšiai degtinėlės. Mums bevalgant Kučių, o buvo labai baurus vakaras: snigo, šalo ir vėjas putė tikrai pragariškai, staiga — žiurim į grįčią įsiriogliną senyvas popas ir užpakaly jo žandaras. Višiams pasidarė neįauku. Bet prašančius nakvynės, juk gi neišvysi... Seimininkas paprašė juos prie stalo. Užėmė sėdynes ir pradėjo gerti ir valgyti, kaip išalkę garniai... Tuoj man atėjo mintis iškirsti jiems šposą. Pradėjau ir iš mano "stoko" jiems pilti brogą. Gale pasigėrė abu, kaip ne Dievo sutvėrimai...

Paguldė juos į lovą grįčioj, o aš atsigulčiau arti jų ant suolo; tačiau budėjau! Kuris tik ištroškęs suukdavo: "vody! — vandenio, tuoj jam ir pakišdavau bonkos kaklą... Gur, gur, gur, šnapas ir liejosi į jo vidurius.

Rytą anksti, dar tamsoje, gaspadorius su pačia ir vyresniu sunum išvažiavo bažnyčion — i rarotas. Aš gi stvėręs žirkles ir skustuva, taip, popui, taip ir žandarui, nuėmiau visus plaukus nuo veido ir... galvos... Dar įpylęs jiems dikčiai degtinės į jų gagarines, iškeliauvu savo kėliais.

Vėliau jau girdėjau nuo žmonių, po už tokį didelį girtuokliavimą, arkirėjus išgrudo pušei metų į vienuolyną, kur jam barzda atžėlė ir ilgi plaukai ataugo; o žandaras, tai gavo daug, daug antausių nuo savo viršininko. O aš gi, sužinojęs, kad už tokius šposus labai baudžia, labai sergėčiau, kad kartais neįpūčiau į slastus!

Kartą budamas atlaidoose Slavikų bažnyčioje, prieš jos kamandori, dabartinį vysk. Bučį prisipažinau, kad per mano spiritą vienas žmogus gavo daug antausių, o kitas — pusę metų kalėjimo... suprask, vienuolyno. Kad popą ir žandarą skutau, tą gėdinausi pasakyti, nes gal mane palaikyti kvailiu vaikagalui. Gi gerb. Bučys, už "pakutą" man liepė, vieton spirito, iš Prūsų, į Lietuvą nešioti lietuviškas knygas. Ir tą gi dariau kol nesumaniau važiuoti į Ameriką.

Tai, matai, vaike, kodėl pamatęs vysk. Bučio atvaizdą nebegalėjau susilaikyti nuo tuščio juoko...

KRIKŠCIONIŠKA LIETUVIŲ KALEDINĖ MINTIS

Siandien pasauliui nieko taip nestinga, kaip Betliejaus Prakartėlės pamokinimo, žmonių širdysna įkvėptos Kudikėlio Kristaus meilės.

Vietoj brolio, jam sesytė,
Iškur atnešė garnys,
Neišpildė ko jo prašė —
Pamelavo tas žioplis!

Mama, kam gi tokią mažą
Dabar atnešė garnys?
"Nutilk! Žinai, kad didesnė,
Tai per kamina nelis..."

"Kaip Diedukas pro kamina
Galėjo bugną įmest?
O tas kvailys negalėjo
Mažą broliuką atneš..."

Ku Ku.

KALEDINĖ PASLAPTIS

(Tąsa iš 3-čio pusl.).

— Esu našlys. Žmona mirė daug metų atgal. Dėku Dievui, vaikų, neturėjome. Kalėdas, paprastai, praleidžiu sau vienas.

Ir vėl ėmė per langą žiūrėti. Profesorius Biggleswade staiga prisiminė kas žmonėms buvo žinoma apie šio pagarsėjusio mokslininko jaunatvę. Jis prisiminė, kad McCurdie kada tai basas berniukas bėgiojo Glasgow miesto gatvėmis. Bet dabar nebuvo vilties, kad jis paliks sau įpėdinių, ar artimų. Profesorius net jam ėmė pavydėti, nes nebuvo tos dienos, kurią jis nesimeldė atsikratyti savo seserų vaikščių, kurių nesmagumo teikiančių landumų joks rodomas šaltumas neatgrąšindavo.

— Vaikai yra viso pikto šaltinis, — jis pagaliau tarė. — Laimingas, kuris jų neturi.

Ponas Angus tą praleido nieko neatsakydamas. O kai pradėjo kalbėti, tai buvo apie būsimus seimininkus, pas kuriuos važiuavo svečiuotis.

— Ponus Deverill sutikau šiemet, Karališkos Mokslo draugijos vakarėly. Vienas mano padėjėjas ten susirinkusiems rodė stebėtiną teoriumo ypatybę ir p. Deverill buvo regimai tuo susidomėjęs. Tad, pakviečiau jį kitą dieną užeiti pas mane į laboratoriją, kur patyriau, kad jis visai nieko nežino. Tai ir visa mano pažintis.

Lordas Byrne per visą tą laiką vartė pavelsuoto žurnalo lapus, kuriuose matėsi scenos žvaigždžių paveikslai. Dabar jis nusiėmė akinius ir tarė:

— Jūsų kalba mane gerokai sudomino. Jūs buvotė atviri — busiu ir aš. Pažinojau ponios Deverill motiną, Lady Carstairs, ir pačią p. Deverill, kai ji dar buvo maža mergaitė. Patį Deverill sykį sutikau Egipte, kada jis diplomatine misija buvo siunčiamas Persijon. Nereikia stebėtis, kad ponis Deverill, tiek mažai mus pažindama, pasikvietė į svečius. Ji viena sėkmingiausių garsenybių medžiotoja. Pasi ją sininkų iki scenos žvaigždžių. Kodėl aš, kuris rasime visų tautų įžymių žmonių, nuo dviejų pat nekenčiu tokių sveigių, vaikų, ir Kalėdų, kiek profesorius Biggleswade, ten važiuoju, tiek pat galiu išaiškinti, kiek ir jūs? Tai keistas supuolimas.

— Visi trys į vienas kitą pasižiūrėjo. McCurdie netikėjo, sudrebėjo ir kiekiau žiponą apie save apsupo.

— Bučiau dėkingas, jei tą langą uždarytumėte, — jis tarė.

— Langas uždarytas, — Lordas Byrne atsakė.

— Hm! Tai keista, — McCurdie tarė, žiurdamas nuo vieno į kitą.

— Kas keista? — Byrne paklausė.

— Niekis, niekis, jei neįjauciate.

— Man ir pasirodė, it šaltas vėjas būtų pustelėjęs, — profesorius Biggleswade prisipažino. — Bet kadangi ir langas ir durys buvo uždartos, regimai, tai tik taip mums pasrodė.

— Ne, tai ne pasirodymas, — McCurdie murtelėjo.

Lordas Byrne nieko nebesakė. Jis tampė ušus ir žiūrėjo kaip pro langą slinkio sušalę miškai, upė ir jos krantuose stovį žilviciai. Įsiviespatavo milties tyla, kurią McCurdie suardė, nusijuokdamas. Iš krepšio ištraukęs plėkute, pasiulė:

— Norite siurbtelėti?

— Dėku, ne, — profesorius atsakė, — turiu dabočius, ką geriu ir valgau. Geriu tik karšto pieno su vandeniu — ir to šu saiku. Štai, turiu termos bonkoje.

Nuo dėgtinės ir Lordas Byrne atsakė. Tad McCurdie pats vienas nugėrė gurkšnį ir pareiškė, daug geriau besijaucias. Profesorius iš krepšio išsiėmė kokį tai svetimkalbį žurnalą, kuriame koks tėtį draštuolis Vokietis drįso paniekinti jo vertimą vieno senovės Hittitų iškasto užrašo. To vyro nešugebėjimu argumentuoti nustežęs, profesorius neužilgo užėmė ir ėmė garsiai krakėti.

Per artimos jė drūgystės išvengti, Angus McCurdie persėdo į kitą sėdynės galą ir atsidūrė prieš Lordą Byrne, kuris, akiniiais užsimovęs, vėl pradėjo žurnalo pavelsklus žiūrėti. McCurdie užsidedė pypkute, o Lordas Byrne užsitraukė kitą cigarą. Traukinys dundėjo tolyn.

Po kiek laiko visi trys nuėjo užkasti į valgytą vagoną. Langai buvo garš aptraukti, bet šian ir ten per juos buvo galima pamatyti nubaltintą pasaulį. Snigo.

— Taip bus visu keliu iki Gahėnės — norėčiau pasakyti, Trenėnė, — McCurdie tarė. (Bus daugiau).

VEL atėjo Kalėdų šventės. Ir su jų atėjimu mūsų mintys natūraliai skrieja prie tų skaitlingų draugų, kurie pagalbėję šiuos metus padaryti smagiausius, kokius mes esame turėję.

Draugai padaro mūsų gyvenimą vertą gyventi. Draugai davė mums progos kasmet nors kelioms savaitėms paliuosuoti juos nuo kasdieninių rūpesnių ir ta išgalė pasitarantį suteikė mums tikrą džiaugsmą.

Mes geistume, kad galėtume panaujinti šį draugiškumą ir kad jūs galėtumėt siandien būti su mumis Tabor Farmoje. Nors šalti vėjai pučia ir gilios sniego pusnys, visvien Jus lauktų sirdingas priėmimas ir branginimas Jūsų paskiausio atsilankymo.

Bet kad šiuo laiku negalime to tikėtis, tai nors šiais žodžiais mes norime pasveikinti Jus ir palinkėti Jums Linksmausių Kalėdų Švenčių!

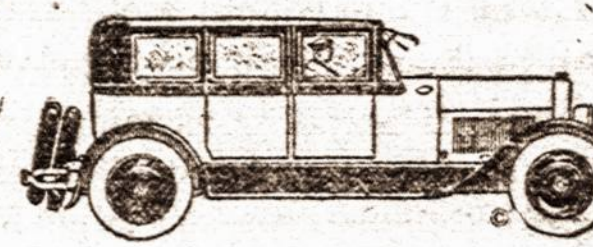
Mr. & Mrs. J. J. Bachunas.

Tabor Farm, Sodus, Mich.

VINIOTELE LIETUVIŲ AMERIKOJE AUTOMOBILIŲ TECHNIKOS MOKYKLA

325 E. 14th St., Near 1st Ave

Trumpam laiku išmoksim viską kas
tik automobilio mechanikoje, praktinė
su vieton.
Bardymas, sutaisymas, suorat elektrika,
ir magnetizma, važiuavimo ir automobilių žvalg.
Mokymas dienomis ir vaktais, Lietuvių
ir anglų kalbomis. Mokytojai yra gerai
žinomi ekspertai: L. TIKNEVIČIUS ir
kiti. Leidimai (licencijos) ir Diplomai
gerantuojami. Užmokėstis mažai, mes padėm
kiekvienam perkant automobilį.
Užrašymai į mokyklą kožia diena nuo 9 val. ryte iki 9 val. vakare. Nedėlionis nuo 10
ryte iki 2 val. po pietų.

Cosmopolitan Auto School

325 E. 14th Street Tel.: Algonquin 4-4049 New York, N. Y.

J. KLAŠCIAUS CLINTON PARKAS

Piknikams, Baliais, Koncertams, Veselijoms ir Privatškiems Bankietams, smagiausia vieta Brooklyn'o apylinkėje — Maspeth'e. Jau laikas užsisakyti salę sekantiems sezonams.

CLINTON PARKAS

J. KLAŠČIUS, Sav.

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.
Tel. Juniper 5-8059

P. J. NAUJOKO CIGARAI Malonus Rukyti

Gerbiamieji: Mylėtojai gerų cigarų ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rūkymai yra užlaikomi, visur reikalaukit Naujoko Cigarų, VYTAUTO, JONO, PETRO. Šiais vardais yra geriausi cigarai. Rukydamai ne tik džiaukitės, bet ir lietuviams darysite garbę, kad Lietuviška cigarų išdirbystė Amerikoj gyvojoja. Pareikalavus biznieriams ir privatiškiems Amerikoj visur išsiuntinėjama per pastą.

P. J. Naujokų Cigarų Dirbtuvė

361 BROADWAY : : BROOKLYN, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas — šaltis. Jis netik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačia Ameriką pagarsėjusius URBAN'S COLD POWDERS (Miltelius nuo šalčio), jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo suožmaus priešos!

URBO LAX TABS (25 centai už skrynute) yra kai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą, vidurių užkietėjimą — kuris žmogui pagamina daug rūpesnių ir sunkių ligų.

Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiškų ir kitokių vaistų tegalite gauti pas —
F. URBONAS

151 Metropolitan Ave. Grand Ave. at 61st St.
BROOKLYN, N. Y. MASPETH, N. Y.
Telephone: Greenpoint 9-1411 Phone: Juniper 5-9796, 5-9072

KUR PROGRESUOJAME?

Rašo — J. BUTKEVICIUS

(Diskusinis straipsnis)

žengia pirmyn. Tai geras malonus reiškinys!

Kaip tenka sužinoti iš spaudos bei kitų privatinų šaltinių, — mūsų tėvynėje Lietuvoje dabartiniu laiku veik visose srityse pastebimas didelis progresas — pirmyn žengia. Visa tai žinant, kiekvieno gero tėvynainio — tikrai mylinčio savo tautą bei kraštą lietuvių širdy, savaime gimsta didelis džiaugsmas. Vadinasi, mūsų tauta ir visa kas su ja rišasi, žengia pirmyn. — Tai kodėl negalima pasidžiaugti? Juk kitaip ir neprivalo būti.

Kas yra progresas, — šiandien vargu berastume kur bent kiek apšviestėsi žmogų, kuris negalėtų mums į tai duoti teigiamo atsakymo.

Čia aš bandysiu truputį pakalbėti apie šiandieninį mūsų literaturoje, t. y. knygoje ir laikraščiuose vartojamos kalbos progresą — pirmynžangą.

Atgavus Lietuvai savo nepriklausomybę, tarp kita ko, pirmiausia pradėjo kilti mūsų literatūra. Šiandien Lietuvoje yra išleidiama kelios dešimtys įvairių laikraščių ir šimtai įvairaus turinio knygų. Vadinasi, mūsų literatūra smarkiai

Negryna kalba
Na, o kaip su mūsų literatūrine kalba? Ar ji nėra kokio progreso nedaro? Taip. Ir gana didelį — per daug didelį! Tik apie jį, kiek apsisojus, teks mums kelis žodžius plačiau pakalbėti.

Mūsų literatūrinės kalbos „pirmynžanga“, šiandien išsiplėtė, tokia plačia plotme, kad atrodo, jog ji dabartinėse savo ribose jau nebesutelpa. Ji pradeda ieškoti eksploatacijos (apgvydinimo) galimybes svetimos kalbos ribose.

Mūsų, lietuvių taip, sena, graži ir turtinga kalba, dabar atrodo, lyg ir susitraukė, išsekė — sumazėjo, — jai pritrūko taip skaitlingų žodžių! Ji jau kaip matyti, nebeįstengia patenkinti šiandieninių lietuvių reikalavimų.

Daugelis laikraštininkų bei įvairių knygų rašytojų, — net nekartą patys laikraščių redaktoriai Lietuvoje, „pritrūkę savosios kalbos, griebiasi įvairiausių svetimų kalbų žodžių ar pavadinimų ir kemša savo redaguojamąjį laikraštį, aušinasi, mūsų literatūra smarkiai

laikraštininkas rašomąjį straipsnį, tarsi kokią ypatingą mokslo brangenybę. Žodžiu, mūsų literaturoje ruošiamas kuodaugiausiai angliško, francūziško, vokiško, lotyniško ir kelių kitų rusių svetimo prarugusio jovalo. Ir tuo švari — tiesiog nuodingu mūsų tautai, prarugusiu jovalu, be atodairos penimi lietuvių (skaitytojai).

Nejau lietuvių kalba pasenus?
Kaip graudu ir skaudu darosi kiekvieno tikro lietuvių širdžiai, ta nelaiminga manipuliacija — svetimo kalbos jovalo pamėgimus, mūsų rašytojus apskirėtusi matant!

Pažvelkime kiek arčiau į tą mūsų literatūrą mums kiekviena svetima kalbos jovalą. Grei tai įstikinsime, kad čia nieko nėra truputį nėra perdama ar išpučiama. Čai tik gyvi mūsų kalbos darymo — gadinimo faktai.

Štai pavyzdžiui, Lietuvos Telegramų Agentūra „Elta“, Kaune, kuri ar nebus pirmutinė kalbos darytoja, paduoda pranešimą apie busiantį ten ir ten futbol žaidimą. Sako, o val. ta min. bus „startas“, o tą ir ta „finišas“. Laikraščiai tą jos pranešimą kaip tik žodis žodis išsispausdina, norėdami nepadaryti „klaidų“. Vadinasi, pradžios ir pabaigos

lietuvių kalba jau neteko — jų vietą užėmė angliškas jovalas, — startas su finišu!

Arba pasižiūrį į laikraščius Rašo „Finalas“ buvo toks ir toks. Ar tai lietuvių kalba „tobulinama“! O gal šie pavadinimai, k. t.: startas, finišas, finalas ir pan. Lietuvos kaikiurių rašytojų — kalbos tobulintojų akiniais žiurint, atrodo daug lietuviškesni? Gal tikrai lietuviški? Gal tie visi mūsų kalbos metami gurban žodžiai per daug „pasenus, — išjęs iš mados, ar savo svarbos nustoję? Atleiskite! — To aš negaliu suprasti!...

Angliškai apsvirtė...
Eikime ta kryptimi toliau. Viename Kauno laikrašty skaitau: Vienas karininkas kartą kur ten važiuo motoriniu dviračiu. Sako, iškarto viskas gerai jam klostosi. Bet paskiau bevažiudamas, jis padarė „samersantą“ ir susižeidė!...

Ką šis anglų kalboje žodis reiškia, mes Didž. Britanijos ir Amerikos lietuvių, didžiūmoje žinome. Bet ir tai dar rovišai. Na, o ką apie tą „samersaultą“, kaip ir daugybės kitų panašių angliškių žodžių, pasakys Lietuvoje gyvenę žmonės, kurie anglų kalbos visai nesupranta? — Patys spręskite!

Žodis summersoilt, anglų kalboje reiškia kelis kartus apsisukti, apsvirti. Na, o Kauno „reporterio“ akiniais žiurint, motorviratis nei apsisuko, nei apsvirtė, o tik „samersaultą“ padarė!

Vadinasi, šis ir kiti visi angliškų, ar kitų kalbos, žargonu rądomi žodžiai, staiga pasidarė ne tik visiems laikraščiu skaitytojams Lietuvoje „suprantami“, bet kaip matyti, nemaž ir „populiariai“ virto!

Mes patriotingesni nei Lietuvos gyventojai?

Kitame laikrašty rašoma, kad toks ir toks dviratininkas už greitą važiavimą pirmą „prizą“ laimėjo; kad ant Tau ragnų, ežero Kauno rėdyboje, vienam gimnazistui su savo panele beplaukiojant, valtis netikėtai „kapsaizą“ padarė. Vadinasi, dviratininkas ne dovaną, o tik prizą laimėjo; valtis beplaukdama ne apvirto, tik kapsaizą padarė!...

Ar čia nesityčiojimas, nežeminimas — ne niekinimas, brangios mūsų kalbos? Ar maža už tai mums visiems gėda? Pagalvokime!

Jeigu mes, Britanijos ir Amerikos lietuvių, tuos ir kitus panašius žodžius tiesioginiai, t. y. bė kablelių ar skliautelių rašytume, tai būtų aišku, kad mes toli nuo savo tėvynės begyvendami, jau ištautėjome. Bet tai, atsižvelgiant į mūsų gyvenimo apytostas, mums turėtų būti atleistina. Bet jeigu mūsų broliai Lietuvoje — dargi laikinoje sostinėje gyvendami, drįsta tokius žodžius vartoti, — tai jau per daug! Juk ten ištautėjimas jiems nebeklūdo. Pavojaus nėra jokio nėra, kuo galėtų nusiskusti.

Atrodo, kad jie tėvynėje gyvendami, yra kur kas daugiau ištautėję, negu mes, užsieny budami.

Ar tai ne juokai?

Slavizmą naikinam, anglikonizmą prisimam!
Visiems žinoma, kad rusiškos ir lenkiškos kalbos liekanos, mūsų kalboje smarkiai naikinama. Labai pagirtina!

Bet vos, kiek spėjome lenko rusomanizmą sau nuo liežuvio nusikratyti, — kaip štai daugelio mūsų klystančių tautiečių kažkokiais išrokaivimais

vauduojantis, mums brukamas angromanizmas, frankomanizmas ir dar gal kelių rusių kitoks „izmas“.

Ar tas vieton rusiško ir lenkiško, — angliškas, francūziškas ir kitoks mums ruošiamas ir raugiamas jovalas, bus sveikesnis, naudingesnis už pir muosius du? — Labai abejotina!

O gal angliška bei francūziška kalba delto dabar mūsų rašytojų taip graibstoma, kad per daug „pasenus, — išjęs iš mados, ar savo svarbos nustoję? Atleiskite! — To aš negaliu suprasti!...

Tiesa, francūzų bei anglių kaip tautos, taip ir jų kalbos yra kulturingesnės, kaip rusų ar lenkų. Bet ta jų kultūra yra tik sau, o ne mums. Svetimos kalbos, neveizint kokias ji bebūtų, mūsų tautinin lovin krečiamas jovalas, — yra tik išrugos — atmatos! Jis mums kaip pirmiau nieko gero nebedavė, taip ir dabar nebeduos! Ir duoti negali. Tuo jovalu mes nepasistiprinsime, o tik labiau išalkinsime, užteršime — užnuodinsime savo tautinį kūną ir dvasią. Jis mums ne garbė ir gerovė, tik kultūrinę vergiją bei civilizacijos panieką, kaip nešė taip ir nes!

Lietuvos kalbos įdos

Kaip paimi į rankas Amerikoje išleistą by kurį lietuvių laikraštį ar knygą, — tuoj pat stebi didelį skirtumą. Kalba graži, gryna ir švari. Tų naujausios mados „perlų“ to „mokslingumo“, veik niekur nebeapastebėsi. Amerikos lietuvių literatai, nors ir toli nuo savo tėvynės svetimame krašte gyvena, tačiau kur kas grynesnę kalbą užlaiko, negu mūsų broliai tėvynėje budami. Tai labai apgalvėta!

Seniau, kol ta nelaiminga svetimos mali-malienės pamėgimo manija nebuvo mas, lietuvių, apėmusi ir Lietuvoje spausdinama literatūra, to svetimo jovalo tiek neturėjo, kaip dabar.

Dabar, didžiūma taip laikraščių taip ir knygų Lietuvoje, vos spėsi į rankas paimti, — kaip jau ir lenda į akis tos svetimos šiukšlės, ir dvokia tas nelemtas, prarugęs svetimas jovalas, formoje įvairių intancijų, mansardų, grimasų, finlandropijų, manikurų, reljefų, preiskurantų, akoniamentų, eksterzų, kompromisų, ekspertizų, epizodų, ašfeltačių, schemų, masažų, turnyrų, finišų, startų, prizų, saizų, samersaultų, kapsaizų, zigzagų ir šimtai kitų įvairiausių rusiškos panašų „perlų“.

Kam tarptautizmų?

Vadinasi, visi čia minėti žodžiai jau „pranykę“ lietuvių kalboje. Jų vieta užpildyta sve timos kalbos darytais žodžiais, kurių norint būtų galima pri rānkoti ilgiausią litaniją.

Kad Lietuvai atgavus savo nepriklausomybę ir žengiant į naują gyvenimą reikalinga gryntinti — lietuvių ir pati

kalba — to nē aš, nei niekas kitas, negalēs užginčyti. Čia butinas reikalas. Bet ji reikla stengtis gerinti, o ne gadinti — daryti. Reikia kiek galint lietuvių, o nē svetimą didžiūmoj Lietuvos žmonių visai nesuprantamą jovalą gaminti! Juk mes lietuvių, savo brangią kalbą visą turime. Jos nē vieno žodžio niekas iš mūsų nepavogė. Koks reikalas mus spiria graibstyti svetimos kalbos ir ja teršti savo brangią kalbą? Juk mes savo kalbą lengvai galime išbulinti — sulietuvtinti ir be tų svetimų žodžių jovalo, jeigu tik norėtume.

O gal pagaliau tuo svetimu jovalu mūsų kalba norima padaryti tarptautinė? Ne! To niekuomet nebus!...

(Bus daugiau)

PHILADELPHIA, PA.

Kalėdų mišios

Kalėdų mišios
Kalėdų mišios Lietuvių Tautos Katalikų Sv. Marijos parp. 331 Reed St., Philadelphia, Pa., Bernelių Mišios bus Kalėdose 12 val. naktį. Bažnytinis choras, pritariant smuikomis, giedos mišias ir Kalėdų giesmes. Antros mišios bus 8 val., o trečios 10:30 rytą. Nuosirdžiai kviečiu atsilankyti. *Vysk. M. Žukauskas*, 331 Reed Street, Philadelphia, Pa.

Ar Norit Ką Pirkti? Ar turit ką Parduoti? Garsinkitės „Vienybėje“

PRANESIMAS PRANESIMAS

Grand Assembly

318-324 Grand St., Brooklyn, N. Y.

DABAR šią Salę vadovauja Messrs. Horowitz-Lowey, Inc., kurie pirmiau vadovavo Hunts Point Palace, Bronx. Sales galima užsisakyti bile kada prieinamomis kainomis. Sustuvėms, Bankietams, Baliaims ir kitokiems įvairiems susirinkimams. Mandagumas ir patarnavimas — mūsų obsis.

Siems patarnavimus mes turime 20 metų prityrimo

Telefonas: Stagg 2-1680

MESINYČIA-BUCERNĖ

Užlaikome šviežiausias ir sveikiausias mėsas dideliame pasirinkime. *Lietuviški Skilandžiai, Kumpiai, Dėros specialiai padaryti ir išrūkyti, kaip Lietuvoje. Vietinius kviečiame atėiti persitikrinti; visų tolimųjų kolonijų lietuvių kviečiame reikalauti laiškus ir persitikrinti gerumą ir skonį lietuviškai padarytų mėsų. Ant pareikalavimo prisūnciame į visus miestus.*

A. VIKRIKAS, savininkas
125 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET)
TELEFONAS: GREENPOINT 9-3359

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC

Juozas Levandauckas

GRABORIUS

Patarnautų visiems be skirtumo. Parsmėdu automobilis kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

BUSHWICK SAVINGS BANK
Grand St. at Canal Ave.
Nuostoliai už lėšų pinigai gruodžio 31 d. staizant per 4 70 Annum
Kreditojams Saizai l. d. lėšoms po Saizai 15 dienų. Piguas 10000 pirm Saizai 13 d. nuostoliai bus skaitomi nuo Saizai 1. Bendri suai, skaitomi bentaisiais, kiek vieno mėnesio 1 d. Taupymo Dėklas.

NAUJAS ISRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS
kurios pasaulis per šimtą metų laukė, jau yra gata. Deksnio Galinga Mostis yra sudaryta iš 18-ks skirtingų elementų, iš visų kraštų svieto ginių viekių medžių aliejų. Deksnio Galinga Mostis kaip saulės spinduliai, pasekmingai gydo: Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimus, Rankų, Kojų tirpimą ir atitaisą kėisiją, niktetėjimą ir šiaip visokius skaudėjimus. Tūkstantai žmonių yra pagiję, o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta, kiek ji pati sveria, sulig nūdos gydymo. Gvārantojam: jeigu nebu tų taip kaip rašom, pinigų grāizim. Paršiuoda visur. Klauskite taip: DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Kaina 75 centai.

Deksnis Ointment Co.
HARTFORD, CONN.

GERAI ŽINOTI
— KAD —
Jurgis Vaišnis

užlaiko pirmos rusiškos RESTORANŲ ir HOTELŲ Wilkes Barre, Pa.

kur svetėliai gardžiai pavargo ir pakėdėliai minkštos lovosje pasilau PRIUBUVUS Į WILKES BAREE

nuo stoties maatos
GEORGE'S HOTEL AND RESTAURANT
88 East Market Street
(Priešais Geležinkelio Stotį)
Svetėliai atsilankę kartą, atsilankę pasūi ir tankiau.
Jurgis Vaišnis, Savininkas

Iš Kalėdinių Papročių

KALĖDAS, kaipo Kristaus gimimo paminėjimą, katalikų Bažnyčia švenčia gruodžio mėn. 25 d. jau nuo ketvirtio šimtmečio. Pirmieji krikščionybės apaštalai, negalėdami staiga išnaikinti visus stambeldiskus papročius, buvo priversti dalį tų papročių ir švenčių palikti, suteikiant joms tik kitą, krikščionišką, prasmę. Pirmoj eilėj tat liečia Kalėdas, kurios švenčiamos tuo laiku, kada senovės romėnai švėsdavo „brunalia“ — saulės gimimo šventę. Todėl pas įvairias tautas iš stambeldystės laikų yra užsilikusių visokių kalėdinių prietarų ir papročių, nieko bendra su krikščionybe neturinčių.

Ypač daug visokių prietarų iš stambeldystės laikų yra pas rytų slavų tautas: lenkus, gudus, rusus. Taip, kai kuriose vietose tikima, kad: jeigu kas Kalėdų rytą anksti kelia, tas visą gyvenimą bus vikrus ir judrus; nušauti kiškį per Kalėdas — reiškia laimę ir pasisekimą; berniai ir vaidai, kilę Kučių dieną, yra blogas ženklas; jeigu Kučių dienos rytą į namus užeina vyras, reiškia laimę, jeigu moteris — nelaimę; kas Kučių dieną linksmas, tas bus linksmas visą gyvenimą, ir t. t.

Viena iš iškilmingiausių Kalėdų švenčių pas slavus ir pas mus yra Kučios. Pasirodžius dangųje pirmi žvaigždėi, kuri turi simbolizuoti Betlejaus žvaigždę, visi šeimos nariai sėda prie bendros vakarienės, kurios metu dalinasi plotkele. Šis paprotys paimtas irgi iš stambeldystės laikų, bet pas katalikus turi visai kitą prasmę, butent, reiškia susibrolivimą ir meilę.

Kai kur yra užsilikę prietaras, kad prie kučių stalo turi susėsti porinis asmenų skaičius; neporinis asmenų skaičius reiškias, kad vienas iš esančių asmenų kitų Kalėdų nesulauks. Yra žmonių, kurie šiam prietarui taip akliai tiki, kad pasikviečia iš gatvės pirmą pasitaikiusį žmogų, kad tik būtų porinis skaičius.

Po kučių merginos trauko iš po staltiesės ten padėto šieno šiaudus. Jeigu pasitaiko žalias, reiškia mergina ateinančiais metais ištekės; jeigu šiaudas sausas, reiškia turės laukti dar keletą metų.

Kalėdinės giesmės, giedamos švenčių metu, yra senas padarinys. Jų autorių daugumoje liaudis, vargoninkai ir liaudies poetai. Dėlto tos giesmės šiaip paprastos, bet nuosirdžios. Pirmųjų kalėdinių giesmių autoriumi yra laikomas šv. Pranciškus Assyziets, miręs 1226 metais.

Idomūs yra Kalėdų papročiai Anglijoj. Šten daugumą miestelėnų, ypač turtingesni, išvėsti Kalėdas išvažiuoja į kaimus ir didelę švenčių dalį praleidžia tyrame ore. Tie, kurie negali toliau išvažiuot, pasitenkina, praleisdami šventes priemiesčiuose. Eglaitę kai kuriose Anglijos vietose pakeičia amalas, kabinamas lubose. Yra iš senovės užsilikęs paprotys, kad laiko tar-

Legendos Apie Kalėdų Eglutę

ISOSE šalyse, kur tik švenčia Kalėdas, yra mažiau ar daugiau išsiplatinęs paprotys rengti Kalėdų eglutę. Žalioji, miške nesena nukirsta, eglutė statoma gražiausiame kambary, dažnai ant stalo, išpuošiamą įvairiais blizgučiais, žvakutėmis, elektros lemputėmis, nukabinėjama įvairiomis dovanomis, ir džiaugiamasi prie jos.

Iš kur šitas paprotys? Jis yra labai senas ir remiasi šitokia legenda (padavimu). Kadais, labai senai, Kučių dieną pas vieną miškininką užėjo mažas, apiplyšęs, sušalęs vaikas. Miškininkas priėmė nežinomą vaiką, sušildė, aprenę, pavaldyino ir paliko pas save nakvynei. Svečias nakvojo miškininko sunaus lovėlėj. Ant rytojaus vaikas pakeleivis ruošėsi tolesnėn kelionėn ir sako miškininkui: —Jūs buvot man labai geras ir aš noriu jums atsidėkoti.

Tardamas šitos žodžius, vaikas pakeleivis nulaužė eglės šaką ir įsmeigė žemėn miškininko kieme. Akies mirksny iš šakos išaugo graži eglutė, visa padengta brangiomis dovanomis.

Vaikas svečias išnyko. Tai buta vaikelio Jėzaus. Nuo to laiko kasmet Kučių dieną auganti kieme eglė žydėdavo ir pasipuošdavo brangiomis dovanomis.

Pasakojama dar ir kita legenda. Germanų tautos, budamos pagonimis, gerbė ažuolą, kaipo šventąjį medį. Šventas Bonifacas, germanų apaštalas, atveddamas germanus prie krikščionių tikybos, įrodinėjo jiems, kad ažuolas, žiemai nustodamas savo lapų ir lyg apmirdamas, negalys būti tikros, nuolat žaliuojančios, krikščioniškos tikybos ženkle. Bonifacas paėmęs kirvį pats nukirto germanų šventąjį ažuolą ir bematant toj vietoj išaugo graži eglė.

—Štai jusų naujos tikybos šventasis medis,—tarė šv. Bonifacas. Jis žaliuoja vasarą ir žiemą, ir niekad nesikeičia.

Nuo to laiko germanai, o vėliau ir kitos tautos, Kristaus gimimo dieną pradėjo rengti eglutę.

Visos senovinės tautos gerbė kokį nors medį. Egipčiai gerbė palmę, romėnai — pušį. Germanai ir kitos šiaurės tautos nuo senovės laikų gerbė ažuolą ir eglę.

pe nuo Kalėdų iki Naujų Metų, vyras gali pabučiuoti kiekvieną moterį, kuri atsisoja po pakabintu amalu.

Dar kuo pasižymi Kalėdos Anglijoj, tai įvairių kalėdinių knygų gausumu. Tokių knygų kasmet spausdinama labai daug, kaip vaikams, taip ir suaugusiems. Be knygų, Anglijoj per Kalėdas rengiama daug įvairių kalėdinių pramogų. Tos pramogos, rengiamos paprastai vaikams, būna įdomios ir suaugusiems, kad ir suaugę lyg, vaikais patampa.

VIETINĖS ŽINIOS

Dr. Martyno Lutherio draugijos balius

Šeštadienį, sausio 2 d. Schwaben salėje Lietuvių Martino Lutherio draugija ruošia 26-tą metinį balių. Pradžią 8 val. vak. Adresas: Knickerbocker ir Myrtle Ave. kampas. Gros Otto Schmidt orkestras. Įeiti—\$1 asmeniui.

IDOMUS SPEKTAKLIS

Sausio 31 d. Grand Assembly salėje, kampas Grand ir Havemeyer Sts., Brooklyne įvyksta didelis idomus spektaklis. Programoj bus sujungtu vjetinių lietuvių meno jėgų. Bus vaidinama Operų ištraukos lietuviškai. Kompozitorius J. Zilevičius pasakys įžangą apie lietuvių meną ir jo tobulėjimą operos srity.

Darbui vadovauja Operos artistas p. J. Byra.

Nauja "Tautų Lyga" New Yorke

Šeštadienį, gruodžio 19 dieną, Old County Teismo bute, iniciatyva p. Fr. P. Day, Magistrato Teismo vertėjo, susauktas viso miesto, visų tautų, visų kalbų vertėjų susirinkimas, sutverti Vertėjų Organizaciją, kurios tikslas visapusiškai aprūpinti įvairių tautų vertėjų reikalus. Susirinkime dalyvavo apie 50 įvairių tautų vertėjų ir išrinktas laikinas komitetas, maršalka, organizacinis komitetas ir įstatų komisija. Visi dalyviai nuosirdžiai pritarė tokiai organizacijai ir numatoma, jog ateity bus galima daug svarbių ir naudingų dalykų atlikti šios organizacijos narių labui.

Tarpe kitų tautų vertėjų dalyvavo ir buvęs Magistrato Teismo, vertėjas Jokubauskas ir dabartinis to teismo lietuvis vertėjas Juozas A. Matulis, buv. "Vienybės" štabo narys.

Toliesni planai bus apkalbami kitam susirinkime, kuris bus sausio 23 d., 1932 metais.

J. A. Mat.

MIRĖ

Gruodžio 20 d. mirė Baltarus Petkunas, 52 m. amž., 54 Mc Kibbin St. Bus laidotas 24 d. gruodžio iš Kar. Ang. bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Paliko savo žmoną ir vieną sūnų nuludimė.

Velionis kilęs iš Kuro kaim., Lekečių val. Jo žmona buvo Lapinskaitė iš Papiškio kaimo, Zapyškio val.

Ona Petkienė prašo visus gimines ir pažįstamus atsilankyti šermentis.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bielauskas).

Nellie Powjer, 24 metų, 497 New Jersey Ave., mirė gruodžio 20 d. Bus laidota gruodžio 23 d. šv. Jono kapinėse.

Uršulė Burke, 44 metų (buvusi Vinco Krauciūno žmona), mirė gruodžio 22 d. Pasšarvota pas graborių Garšvą. Bus laidota gruodžio 26 d., Alyvų Kalno kapinėse.

Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius J. Garšva.

Ar Norite Matyti Ką Naujo?

169 Grand Street Brooklyn, N. Y.

SUSIVES

Išsiėmė leidimus susivesti: Petras Barzilauskas, Plymouth, Pa. Theresa Krusinskaitė, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y. Katalikų veikėjo K. Krusinsko dukrė. Jaunikis yra gimęs Plymouth, ir iš amato elektros inžinierius.

Teatrų mėgėjams!

"Vienybės" Teatralių veikalų katalogas jau paruoštas. Reikalaukite: "Vienybės" knygynas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Svenčių Sezono Bažnytinės Giesmės

Petras Petraitis, baritonas: "Angelai Gied" Danguje" ir "Tyliają Naktį."

Trubadurų Kvartetas ir solistės: "Šventoji Naktis"—pirma ir antra dalis. "Tyliają Naktį" ir "Rami Naktis."

Kun. S. J. Struckus, tenoras: "Gloria" ir "Kutelė."

Jonas Butėnas, baritonas: "Gul šiandieną" ir "Sveikas Jėzau, Mažiausias."

Jonas Butėnas, baritonas ir Kvartetas: "Linksma Diena mums Nušvito" ir "Pulkim ant Kelių." Su vargonų akompanimentu.

O. Biežienė, soprano, S. Čerienė, altas: "Ei, Kalėdos!" ir "Kalėdų Pasveikinimas."

Vyrų Oktetas, A. Mikulskio diriguojamas: "Tykiai, Tykiai" ir "Dziedukas."

Visus šiuos rekordus galite gauti "Vienybės".

Lietuviška radio programa

13 Stoties W. B. B. R. 1300 kc. 6 met. Trečiadienį, gruodžio 30, 1931. Prasidės lygiai nuo 7 val. vakare. Tamsta est kviečiamas pasiklausti palinkimamios muzikos per Edv. Levandausko Trio. No. 282. (154)

"GARSAS" BAKERY

SVEIKATA ir DUONA

Kodėl lietuvių yra sveikiau i stambiausi žmonės? — Dėlto, kad valgo tikrų miltų lietuvišką duoną, kurioj, kaip mokslininkai išrado, yra pilnai taip vadinamų vitaminių — būtinai reikalingų žmogaus sveikatai. Geriausių Lietuvišką Duoną ir Kėkus, Pragygičius vestuvėms ir kitiems pokiliams kepa:

KEPTUVĖ "GARSAS" A. SHRUPSKIS, Savininkas 64-66 SOUTH 2ND STREET BROOKLYN, N. Y. Tel.: Greenpoint 9-2876 Siunčiam ir i kitus miestus

Lietuvių Paprotys Iškilmingai Švesti Kalėdas.

Lietuvių paprotys iškilmingai švesti Kalėdas. Lietuviai, kaip ir kitos civilizotos tautos, prisimena savuosius ant metinės šventės. Perka dovanas, siunčia pasveikinimus giminėms ir pažįstamiems. Šiais bendarbės metais negalima tikėtis brangių dovanų nuo savųjų. Pas mumis galima gaut gražių daiktų, pritaikintų del kalėdinių dovanų už labai žemą kainą. Taipgi gražių atviručių del pasveikinimų su Kalėdom.

Reikalui esant, nepamirškite

Marcinkevičių ir Kulaką

205 Leonard St., Brooklyn. Tel. Stagg 2-2493

Telephone: Market 2-0887

Dr. Aldona Šliupaitė (Jankovskii)

210 VAN BUREN ST. NEWARK, N. J.

Valandos: 10—12 iš ryto 5—8 vakare

Biznieriui, Skelbkitės "Vienybės," bus nauda

LIETUVIŠKAS PALOCIUS 'SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

— YRA —

Pilnai prisirengęs patikti šventas Kalėdas su pilnu pasirinkimu Lietuviškų ir Amerikoniškų saldainių, Kalėdų eglaitės papuošalais ir dideliu pasirinkimu dovanoms saldainių dėžučių.

Linkime Visiems Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų 1932 Metų!

LIETUVIŠKAS PALOCIUS J. Ginkus, Savininkas

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kas Gabioms Namų Darbininkėms Reikalinga Tai Geras Namas, Alga ir Apiepinkės.

MRS. N. SUSSER Mes siūlom šias progas rimtai susidomėjusioms merginoms, kurios nori but patenkinot savo darbu ir užmokesčiu įrodant savo gabumus. Mes turime simtus geriausių progų. Merginos, pagalvokit. PATARNAVIMAS NEMOKAMAI SUSSER AGENCY 926 Broadway Kampas Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn Tel. Greenpoint 9-7331

Geriausia Studija Brooklyne. Atėikit Peratėkimti

ANTHONY POWELL & STEVE TUBA

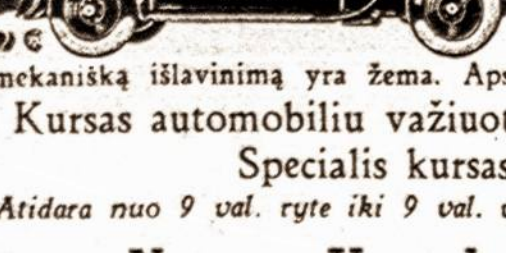
— Lietuviška Užėiga —

Didelė Salė susirinkimams ir kitiems parengimams Bile reikale kreipkitės:

A. Powell (Povilanskas) & Steve Tuba 49 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y. Tel. Stagg 2-9045

Amerikos Lietuvių Tekniška Automobilių Mokykla

Lik šoferiu ar mekaniku. Išsimokink amata seniausioje ir geriausiai įrengtoje mokykloje

Vienatinė Amerikos Lietuvių Automobilių Mokykla turinti garažų ir remonto dirbtuvę del praktiškų visokiems remontams, pilnai peržiūrėjimui karburatorių (pomokų) ir visos automobiluose vartojamos elektros sistemas. Patyrę instruktoriai. Mokslui mokėtis už pilną mekaniką išsilavinimą yra žema. Apsimame ir mažais išmokėjimais.

Kursas automobilių važiuoti ir daryt mažus pataisymus \$25 Specialis kursas tik važinėjimui \$10

Atidara nuo 9 val. ryte iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 ryte iki 2 p.p.

New York Auto School

228 2nd Ave. (Kampas 14th St.) New York, N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC. (BIELAUSKAS) GRABORIUS

UNDERTAKERS AND EMBALMERS 660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ISTAIGA ATLEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM I KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PRAMAJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI I LIGONINĖ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERŲ, MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIURĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETĄ SAVO MYLIMUSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VSIAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖ I MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENA, IR NAKTĮ, MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

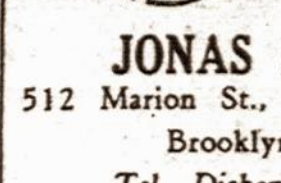
Įvairių kalendorių jau galima pirkti "Vienybės"

Kas norite pasiūsti kalendorius i Lietuvą, užėikit i "Vienybės." Didelis pasirinkimas lietuviškų kalendorių pavieniais. Šiais metais turime naują "Vytauto Priesaiką" ir visą eilę kitų.

JONAS STOKES

Fotografas

Siuomi pranėsu savo kostumeriams, kad perkėitėiu savo studiją naujon vieton, po num. 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey St. stotia, Brooklyna, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todėl pavėikėitai padaromi knopukiausia.

JONAS STOKES

512 Marion St., kampas Broadway Brooklyn, N. Y. Tel. Dickens 2-1182

Vokiškas Specialistas

DR. M. FILURIN

215 East 12th Street Tarpe 2nd ir 3rd Aves. New York, N. Y.

Tel. Tompkins Square 6-7447 Gydo:

kraujo, odos ir Genito-Slapumo

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 1 ir nuo 4 iki 8 Sekmadieniais nuo 10 iki 2

Odos ligas gydo X-Ray spinduliais

Patinusioms gysloms leidžia gyduolių

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI

Lietuvis paimtinimo kontraktoriai senai ir plačiai žinomas Brooklyne ir apylinkėj, pen-tina medinias ir murinias namus iš lauko, ir dekoruoja vidų vėliausia mada. Specialis-tai Kref' Tex' Darbas pirmos rūšies. Prekės labai prieinamos. Per-sitikrinimui kreipkitės asmeniškai, laišku ar telefonu:

STANLEY PETRASH

183 Milford Street B'klyn, N. Y. Applegate 7-1481

A. RADZEVIČIUS GRABORIUS (Undertaker)

402 Metropolitan Avenue netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Parsaundau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikitynooms ir Visokiems Pokiliams

Tel.: Newtown 9-4464

NOTARY PUBLIC

ANT. J. VALANTIEJUS LAISNUOTAS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS 54-41 — 72nd St. arti Grand St., Maspeth, N. Y.

Tel. STAGG 2-0706

Dr. BLADAS K. VENCIUS

— DANTISTAS — X-RAY Namų Tel.: Republic 9-3040

VALANDOS: Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak. Sventadieniais susitarus 499 GRAND STREET (kampas Union Ave.) BROOKLYN, NEW YORK

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

LAISNIUOTA LIETUVE AKUSERE

MARIJONA TAMKIENE

138-31 Lloyd Road Jamaica, L. I.

Tarpe Liberty ir 101st Avenues Kampas Van Wyck Blvd. Tel. Republic 9-6233

Kaip privačiuoti:—Canarsie trenu iki Atlantic Ave. Imti City Line treną ir važiuoti iki Lefferts Ave. Paimti Liberty Ave. karą ir važiuoti iki Lloyd Rd.

LIETUVE AKUSERE

A. GORBALEUSKA

164 BEDFORD AVENUE Kampas North 8th Street Tel. Greenpoint 9-2570 Reikalui esant statas bankas.

Tel. Greenpoint 9-4428

DR. JOHN WALUK

VALANDOS: nuo 8 iki 10 iš ryto nuo 1 iki 2 po pietų nuo 6 iki 8 vakare

Nedėliomis pagal susitarimą

161 NORTH 6TH STREET Brooklyn, N. Y.

VIDURIAI UŽKIEȚĖJĖ

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Zolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šis vaistas sužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sužtraukti natūralų vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaisyt su vandenu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenkiamingas, ir galima duot vaikams, kuđikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c., o per paštą 65c.

Kundroto aptieka, yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų daly, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyrios ir geriausios. Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA

P. J. Kundrota, savininkas. Brooklyn, N. Y.

(Kampas North 4-tos gatvės)

TEL.: GREENPOINT 9-2017-2360-3514

TEL.: GREENPOINT 9-2320

JUOZAS GARŠVA — GRABORIUS —

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagabus paruošia nuo paprasčiausių iki praktiniausių. Parsaudo automobilius laidotuviams, vestuvėms, krikitynooms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršuj Minėtais Reikalais Kreipkitės Pas Mane, o Busit Užganėdinti

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, NEW YORK

ISTENYKITI